



# Creació i direcció d'un musical

**“El viatger del temps” EL MUSICAL**



**Autor/a:**

**Tutor/a:**

**Departament:** Música

**Curs:** 2010-2011





# ÍNDEX

Introducció .....	1
Objectius.....	2
1. Música rock. Antecedents i evolució.....	3
2. Música pop. Antecedents i evolució.....	10
3. Societat.....	17
3.1. Els anys de censura (1940-1960)	
3.2. La revolució dels anys seixanta: <i>La Beatlemania</i>	
4. Moda .....	21
4.1. Evolució de la moda dels anys quaranta fins als seixanta	
4.2. Evolució dels anys seixanta fins als vuitanta	
4.3. Evolució de la moda dels anys noranta fins a l'actualitat	
5. La moda plasmada al musical.....	27
5.1. Moda (40-60)	
5.2. Moda (60-80)	
5.3. Moda anys vuitanta	
5.4. Moda anys noranta	
5.5. Moda del segle XXI	
6. Història i concepte de musical.....	32
6.1. Musicals amb més èxit internacional	
6.2. Musicals espanyols	
6.3. Musicals catalans	
6.4. Musicals creats per la companyia Dagoll Dagom	
7. Assistència al musical " <i>40 El musical</i> ".....	42
7.1. Com es realitza un musical: entrevista	
8. El musical.....	44
8.1. Introducció	
8.2. Diari d'assaigs	
8.3. Ordre cronològic dels temes del musical	
8.4. Tot sobre el musical " <i>El viatger del temps</i> ", el Musical	
8.5. Despeses del musical	
8.6. Ajudes i col·laboracions	
9. Conclusions.....	63
10. Agraïments i bibliografia.....	64
11. Annexos.....	6

## Introducció

Des d'un bon principi el meu pensament era clar: fer quelcom fora del que es coneix com a típic. Això sí, faltava escollir un tema concret. En ser estudiant del conservatori de la meua ciutat vaig tenir clar que havia de treballar sobre algun tema musical. Així doncs, se'm va ocórrer encarar el meu treball de recerca cap a les idees de rock i de pop. Són dos conceptes que sempre m'han atret perquè reuneixen grans estrelles mundialment conegudes, i que en la meua opinió molta gent només coneix superficialment. Finalment, el meu treball es basaria en aquest tema, però faltava una part més pràctica. Eren finals de juny.

Després d'haver participat en diversos teatres musicals durant l'estiu, vaig adonar-me de la possibilitat de fer un espectacle, en concret una representació teatral: un musical. La idea era clara: intentar basar la història del rock i del pop mostrant la seva evolució en un musical.

Realment, si havia de viure durant els tres primers mesos de 2n de batxillerat fent un treball que m'agradava, els resultats segur que serien satisfactoris a nivell personal. Va ser a partir d'aquest moment que el meu treball de recerca va començar sense cap tipus de fonament fins a convertir-se en una representació musical materialitzada.

Aquesta idea que se'm va ocórrer va ser, en part, gràcies a la meua passió per la música i per la interpretació. Sóc pianista des de ben petita, i sempre m'ha il·lusionat tocar peces modernes que formin part del programa pedagògic marcat pel conservatori. Sabia que m'enfrontava a una idea de grans dimensions i que podia no acabar-lo, però si finalitzava aquest treball amb èxit seria una experiència genial i molt important en la meua faceta com a instrumentista i estudiant de música.

## Objectius

- Saber què és un musical i identificar els musicals més importants a nivell internacional, estatal i nacional.
- Fer un seguiment de l'evolució de la música rock i del pop des dels anys quaranta fins a l'actualitat.
- Conèixer àmpliament el període que més influència ha adquirit la música en la societat.
- Analitzar l'evolució de la moda corresponent al període esmentat.
- Crear, dirigir i escenificar el meu propi musical.
- Plasmar l'evolució de la música rock i pop i de la moda en aquest projecte musical.
- Assistir a un musical per tal de comparar-lo amb el meu propi projecte.
- Confeccionar un llibret on exposi els creadors, els participants i tots els aspectes importants del musical amb imatges i petites explicacions.
- Enregistrar i fer un muntatge del treball.

## 1. Música rock. Antecedents i evolució

*El rock and roll*, és un gènere musical de ritme marcat, derivat d'una sèrie de gèneres de música folklòrica nord-americana<sup>1</sup>, popularitzat durant la dècada dels cinquanta. En aquesta època, les escenes nord-americanes i britàniques van experimentar un gran canvi; les emissores de ràdio, les botigues de música i les màquines de discos es van omplir de balades sentimentals, cançons còmiques i instrumentals que, majoritàriament satisfien els gustos dels adults.

### Orígens:

Els antecedents d'aquest gènere musical es situen als anys trenta amb l'influent *Woody Guthrie*, un conegut músic folk nord-americà el qual va aconseguir popularitzar el gènere folklòric en els circuits comercials a nivell mundial. L'any 1949 va començar a conèixer-se el terme *rythmand blues* (R&B), un gènere musical introduït per Jerry Wexler<sup>2</sup> i derivat de la música folk, el jazz, el gospel i el blues, el qual és considerat el predecessor del *rock and roll*.

A partir de l'any 1951, Alan Freed<sup>3</sup>, va començar a transmetre música blues i country per radiotransmissió, dirigida a una audiència multiracial, on utilitzava el terme *rock and roll* per a descriure la música que difonia. Paral·lelament Bill Haley amb el seu primer treball discogràfic "Crazy man crazy" l'any 1954, va ser la icona base dels inicis del terme. Així doncs és a partir d'aquestes dos icones que neix la música *rock and roll*.



Alan Freed, disc jockey dels Estats Units, que popularitzà la música afroamericana.

<<Reconeixeu-ho: el rock and roll és més gran que tots nosaltres.>> Alan Freed.

<sup>1</sup>**Música folklòrica nord-americana:** ampli gènere musical original d'Estats Units, que engloba el country, el gospel i altres gèneres, i és considerat la base del rock en roll, el blues i el jazz.

<sup>2</sup>**Jerry Wexler:** productor musical que va influir en el naixement i evolució del gènere *rythm and blues* a nivell nord-americà.

<sup>3</sup>**Alan Freed:** disc-jockey nord-americà que va promocionar la música *rythm and blues* afroamericana sota el nom de *rock and roll*.

**Evolució:**

Durant la dècada dels **anys cinquanta**, els adolescents nord-americans buscaven nous sons, noves sensacions; un estil de música la qual ells s'hi poguessin identificar; Intèrprets nord americans com Jerry Lee Lewis, Bo Diddley, Little Richard, Fats Domino o Buddy Holly van manifestar-se en l'àmbit musical del rock and roll i van proporcionar aquesta música per a aquest jove públic. La icona amb més popularitat d'aquest gènere musical fou sens dubte el cant autor Elvis Presley, que passà a la història del rock and roll amb el mot de "El rei del rock".

D'aquest gènere en van néixer diversos subgèneres com el *rockabilly*<sup>4</sup>, el *doowop*<sup>5</sup> el *hard rock*<sup>6</sup>, el surf rock<sup>7</sup> i el rock instrumental, amb menys popularitat.



Little Richard (Richard Penniman) un dels primers cantants del rock & roll.

Als inicis dels **anys seixanta**, aquest gènere musical va experimentar un gran desenvolupament a través de la gran quantitat de balades i ritmes que el va convertir en un fenomen cultural i musical que es va estendre a nivell mundial.

La seva popularització va servir per a que molts músics poguessin expressar-se i arribar a difondre la seva música localment i nacionalment. Chuck Berry n'és un exemple, un intèrpret negre que plasmava la realitat social a l'entorn del seu tema "*Jhonny B Goode*".

A partir de mitjans dècada dels seixanta, el rock and roll comença un període de decadència i deixa de ser el ritme que representava als joves adolescents dels anys cinquanta, tot donant pas al gènere de la *música rock*, nou model de rol.

<< Moltes cançons les cantava primer davant d'un públic multitudinari per veure la seva reacció, així sabia si tindrien èxit.>> Little Richard (Richard Penniman)

**La música rock** o **rock**, és un gènere musical derivat del blues, rythm and blues, jazz, gospel i del folk, del qual en neixen diversos estils musicals derivats del rock and roll. Els instruments base que inclou aquest tipus de música són: una guitarra elèctrica, un baix elèctric i una bateria, i ocasionalment instruments de teclats com l'òrgan, el piano o els sintetitzadors.

<sup>4</sup>**Rockabilly:** terme que es refereix a una varietat de música del country, sorgida els anys cinquanta.

<sup>5</sup>**Doowop:** estil musical negre nascut entre la barreja del *rythm and blues* i el gospel en els quaranta.

<sup>6</sup>**Hard rock:** gènere musical derivat del blues rock sorgit a finals de la dècada dels seixanta.

<sup>7</sup>**Surf rock:** gènere de música popular associada a la cultura del sud, sorgida al Comtat de Orange.

Durant aquesta dècada dels seixanta neix el moviment conegut com *La Invasió britànica*<sup>8</sup> protagonitzada pels Beatles, The Rolling Stones, The Kings, The Who, entre d'altres. També es van donar a conèixer gèneres musicals com la *música beat*, gènere sorgit al Regne Unit a principis de 1960 de la mà dels **The Beatles**, amb l'èxit del seu primer single "*Please Please Me*" l'any 1963. Aquest grup va sorgir format per quatre joves de Liverpool, interpretant rock-pop, que es transformarien posteriorment en el grup més críticament aclamat en la història de la música popular.



Els Beatles, el grup introductor de la música *beat* i del naixement de la invasió britànica.

Els afiliats a la invasió britànica, com els Dave Clark Five, The Gerry, The Searchers i en primer lloc els Beatles, posseïen una gran alegria i vitalitat juvenils amb la seva vivaç música amb base de guitarra i bateria i els seu empolainat aspecte. El contrapès el posava la imatge relativament descuidada, el comportament malhumorat i els sons més discordants, impregnats de *Rythm and Blues*, de col·legues britànics com els Rolling Stones que alhora eren considerats els seus competidors més forts en aquest sentit.

<<L'Amèrica d'edat mitjana d'aquell moment pensava que qualsevol pel llarg i accent anglès era un Beatle.>> Peter Asher.

<sup>8</sup>**Invasió britànica:** moviment musical predominant a Estats Units quan grups de Rock and roll procedents del Regne Unit, van aconseguir una gran popularitat durant la dècada dels seixanta.



A l'entrada dels **anys setanta**, al bressol de Califòrnia va néixer una variant del rock: el *rock psicodèlic*, gènere musical influenciat pel moviment *hippie* que intentava evocar l'experiència psicodèlica associada en l'ús de substàncies psicoactives com la marihuana, la mescalina o LSD. La gent demanava sons més potents a l'escenari i els concerts es produïen cada vegada a escala més gran. Era evident també que,



Imatge del grup *The Mamas and the Papas*, caracteritzat pel seu esperit psicodèlic.

vint anys després de que els cantants com Elvis Presley, Little Richard i Jerry Lee Lewis haguessin inspirat als adolescents i haguessin revolucionat la cultura occidental, la música contemporània semblava que hagués perdut el contacte fonamental amb la seva primera raó de ser.

Ja no tant emocionant ni polèmic, aquest gènere de rock fomentava un virtuosisme instrumental que estava totalment renyit amb el primer rock and roll que va sonar a nivell mundial.

Paral·lelament a aquest gènere, també es donà a conèixer diverses variants com el *glam rock*<sup>9</sup> o el rock melòdic<sup>10</sup>.

També sorgeix a principis dels setanta, un gènere conegut com *fusión*, una mescla entre jazz i rock. Els discs d'aquest gènere mai s'han venut en grans quantitats, encara que l'estil ha sigut popular dins la música durant molts anys.

A mitjans d'aquesta dècada va esclatar el *punk britànic* amb les seves cançons breus i ràpides, tocades amb molta energia i alimentades amb lletres furioses. Paral·lelament aquest gènere va arribar a Estats Units, amb el mateix estil que al Regne Unit, conegut llavors per *punk nord-americà*.

Durant aquesta dècada el *Heavy Metal*, subgènere del *Hard Rock*, va experimentar una gran pujada a la popularitat. El primer és més brutal, de més volum i sense la influència *blues* que es sentia al *Hard Rock*. Alguns grups de *Heavy Metal* coneguts són *Led Zeppelin* i *Paranoid*,

<<No es suposava que fos una cosa bonica.>> Robert Plant de *Led Zeppelin*.

<sup>9</sup> **Glam rock:** subgènere musical del Regne Unit, que el seu punt de màxima esplendor va ser als anys setanta. El seu nom és referènci al terme *glamour*.

<sup>10</sup> **Rock melòdic:** subgènere musical que es caracteritza per les seves treballades melodies i la seva harmonia vocal i instrumental.

Als inicis de la dècada dels **anys vuitanta** va sorgir el subgènere del *Heavy Metal* conegut com a *Speed metal*, en que el grup *Metallica* va plasmar l'essència d'aquest tipus de música combinant brutals sons amb virtuoses solos ràpids. Un subgènere del *Speed metal* és el *Death Metal* sorgit a mitjans vuitanta, tot buscant noves i estranyes formes d'escandalitzar. El grup *Carcass*, va destacar en aquest subgènere



El grup *Carcass*.

amb les seves lletres amb un element satíric que hi afegia intensitat.

<<La nostra intenció és posar nerviós al major nombre de persones possible.>> Jeff Walker del grup *Carcass*.

El *rock alternatiu*, sorgit durant aquest dècada, es refereix a qualsevol grup que no seguia la cultura principal, bandes que gravaven per segells menors però independents. Aquest gènere avarca diversos subgèneres i es pot dir que molts grups començaren la seva carrera sent alternatius, simplement perquè eren poc coneguts. Quan van passar a ser més populars ja no els van considerar tant alternatius, tot i que la seva música hagués canviat poc.



El grup *Metallica*.

A finals dels anys vuitanta, el *Speed Metal* es trobava a les últimes. Els grups com *Metallica* ja eren gairebé acceptats per la música popular i semblava que el *Heavy Metal* corria perill de perdre l'extremisme sobre el qual es fundava.

Ràpidament, grups com *Aleister Crowley* el seu innovador soroll malvat amb la seva producció de 1982, *Black Metal* va ser el terme que realment l'hi va donar nom a aquest nou estil.

A principis de la dècada dels **anys noranta**, va aparèixer el *Grunge*, un subgènere del rock derivat del rock alternatiu. El seu estil era fer lletres minuts abans de gravar i produccions mal arreglades inimaginables. Només amb la senzillesa de cançons del guitarrista i cantant del conegut grup Nirvana, i una visió refrescant del que havia de ser la música, va passar a revolucionar la música rock com es coneixia fins als anys noranta.

En aquesta dècada també va tenir un paper important el *Funk Metal*<sup>11</sup> dels setanta, el *Riotgrrrr!*<sup>12</sup>.

Es van començar a fer actuacions dedicades a noies on en els concerts en directe, al públic se'ls demanava que deixessin les jovenetes a primera fila. El grup Bikini Kill ofería a les dones dels noranta una marca d'agressiva frustració musical i promeses de llibertat femenina similar a la que s'oferiria a les noies Punk als setanta.



El grup femení *Bikini Kill*.



Marilyn Manson i els components del grup.

El *New Metal* o *Nu Metal*, es caracteritzava pel poc en comú que tenien els grups entre ells tret de la radical distorsió dels seus instruments i un desig de distanciar-se del *Hard Rock* de les dècades anteriors. Un cantant destacat en aquest àmbit fou Marilyn Manson. Aquest tipus de música reunia des dels admiradors del pop rock amb influències del rap, fins als més admiradors del *Metal Teatral*.

<<Existeix el bé i el mal en tots nosaltres, i jo gaudeixo tractant de treure això a lluir amb la meua música. M'agrada que la meua música posi certes qüestions en manifest.>>Marilyn Manson.

<sup>11</sup>**Funk Metal:** combinació de Blues elèctric i de Hard Rock derivat del Funk dels setanta.

<sup>12</sup>**Riotgrrrr!:** programa feminista amb influències de Punk Rock que pretenia donar igualtat entre ambdós sexes.

## L'evolució del Rock a la dècada dels anys 2000

Després de les fusions de gèneres que es van fer a la dècada anterior, el rock va tornà al concepte més bàsic l'any 2000 amb influències i punts de vista alternatius.

A mitjans anys 2000, la banda californiana Green Day va aconseguir una gran popularitat fent els concerts més grans de la història del Punk Rock. També cal esmentar el naixement de grups i solistes femenines de rock com la canadenca Avril Lavingue, amb influències del pop-rock, i amb un gran reconeixement internacionalment.

Les principals bandes de *Hard Rock* i *Heavy Metal* van tornar al seu so clàssic dels anys vuitanta després de les llargues etapes d'experimentació amb sons dels noranta.



Avril Lavingue, actual cantant de rock.



El grup britànic McFly.

L'any 2004, saltà a la fama el conegut grup McFly amb el seu primer àlbum "Roomatthe 3rd Floor" que es va convertir en el grup més jove a aconseguir un àlbum debut al Regne Unit, rècord prèviament aconseguït pels Beatles.

També cal esmentar la fusió del *Pop Rock* i el *Funk*, que han aconseguït un notable èxit a mitjans anys 2000.

El gènere clau més important d'aquesta dècada

ha estat el naixement de la música *Dance Rock*, una corrent musical innovadora caracteritzada per fusionar rock amb ritmes ballables i música electrònica, inspirat en el so Punk de finals dels anys setanta.

El tema "*We no speak Americano*", de gènere *Dance*, una rèplica de "Tu vuò fà l'americano" del italià Renato Carosone, llançada al mercat el Febrer del 2010 s'ha convertit en l'èxit comercial actual a nivell mundial.

## 2. Música Pop. Antecedents i evolució

El **Pop**, ve de l'anglès *Pop music* que en realitat és la contracció de *popular music*. És una combinació de diferents gèneres musicals molt populars. Considerada la música contrària a la clàssica, la van definir com a "un cos de música el qual és distingible del popular jazz i el folk.

Al llarg dels segles i al voltant del globus terraquí, moltes formes diferents de música han gaudit d'un interès massiu durant un període de temps limitat. Cal afegir, que cap ha pogut igualar la gran influència del *Pop* que esclatà a Estats Units a mitjans anys cinquanta i que, a la segona meitat de la dècada es va estendre sobre gran part del món.

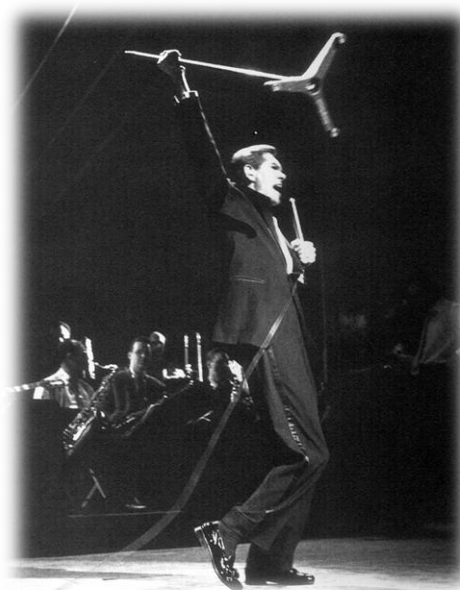
<<La música pop és el medi de masses per a condicionar la forma en que pensa la gent.>>Graham Nash.

### **Orígens:**

Els orígens d'aquest gènere musical es troben en els inicis del Rock and roll l'any 1955. Es pot dir que gràcies al rock es va fundar el pop, dirigit als joves, que va ser el primer gènere en combinar l'energia sexual amb sentiments que feia temps que estaven reprimits per la rebel·lia adolescent. Els més grans intèrprets del pop van ser Jhonnie Ray i Frank Sinatra, entre molts altres.

Intèrprets nord americans com *Dean Martin, the McGuire sisters, Doris Day, Rosemary Clooney, Frank Sinatra* entre altres, van dominar les llistes d'èxits a diferents costats de l'atlàntic, mentre els britànics també gaudien d'una sèrie de destacats músics com *Ruby Murray, Alma Cogan, Anne Shelton, Jimmy Young i Vera Lynn*.

<< El rock and roll... fa pudor a enganyifa i a falsedat. En la seva gran majoria es cantat, interpretat i escrit per uns cretins inútils.>> Frank Sinatra.



Jhonnie Ray, gran influencia per a Little Richard i Elvis Presley.

**Evolució:**

Els artistes dels **anys cinquanta** van ser els primers intèrprets de pop que realment van actuar en públic, agafant el micròfon del seu suport, movent-se per l'escenari i accentuant les seves cançons amb crits i llàgrimes autèntiques. No obstant, tot va començar a notar certs canvis a mitjans dels cinquanta quan la música pop, iniciant la seva evolució cap a una forma artística de "fes-ho tu mateix", es basava en la pròpia creació que normalment tenia a veure amb els sentiments i no en la perfecció musical.

S'aproximaven els **anys seixanta** i la controvèrsia associada al Rock'n'roll, va ser desbancada per una sèrie de músics que venien de ambdós costats de l'atlàntic. Des del 1960 al 1963 hi havia un predomini de material pop, anomenat "Cançó pop de tres minuts" que estava perfectament elaborat, vers les crítiques que la qualificaven com a música monòtona. Durant aquesta dècada la música pop i rock es van fusionar tot creant el gènere musical *pop rock*.

Amb l'aparició dels *Beatles* l'any 1964, que interpretaven música pop-rock, la música va experimentar un canvi tot convertint-se en les més enganxosa. Gràcies a les seves personalitats carismàtiques i el seu aspecte "melenut"

anticonvencional, van ser capaços de complir els seus compromisos.

Una de les figures principals de la música pop dels anys seixanta, abans de l'arribada dels *Beatles*, era Chubby Checker, conegut per la seva versió de *The Twist* que va posar de moda un nou estil de ball.

Per a elevar el nivell del pop davant el rock and roll, els intèrprets de pop s'inspiraven en l'hàbil i metòdic punt de vista cap a l'escriptura de cançons per expressar els seus sentiments.

<<Aquesta generació està produint poetes que escriuen cançons, i mai abans, en els seixanta anys de història de la música popular americana, havia vist aquesta veritat.>>Ralph J. Gleason



Chubby Checker, considerat per a molts el "Rei del Twist".

L'escena musical de principis dels **anys setanta**, va veure la progressiva separació del rock i el pop dirigint-se aquest últim també al públic jove i a les edats mitjanes.

Alguns dels artistes que van causar histèria entre les adolescents de quinze anys van ser *Elton John*, *BeeGees*, *Marc Bolan* i *Sweet*, entre altres. També va aparèixer el sensacional nen prodigi Michael, del grup Jackson 5, que estaven proveïts d'un cantant principal que canviaria la història del pop.

Pels qui eren una mica més adults i necessitaven una banda sonora pop més melodiosa, van sorgir grups com *Queen*, *Boney M*, *John Travolta* i *Olivia Newton John* de *Grease*.



A la imatge, el jove Elton John, captivador internacional de les jovenetes.

<<Les bones cançons haurien de durar. Una bona hauria de durar per sempre. "Just the way you are" és aquesta classe de grans cançons. >> *Elton John*.

"L'Europop" ballable, provinent d'Europa de principi dels anys setanta, ha exercit una enorme influència sobre el pop fabricat en sèrie com el House i la música *dance* derivada de la *disco* actuals. Un dels grups més importants d'aquest estil de música és *ABBA*, que després de guanyar el festival d'Eurovisió amb la coneguda cançó "Waterloo", va ser conegut internacionalment, gràcies a una brillant producció, dolces melodies i una harmonia pop.

La música disco, d'origen negre, apareix també en aquesta dècada, popularitzada per la famosa pel·lícula *Fiebre del sábado noche*, protagonitzada per John Travolta i produïda pels *BeeGees*, que va ser els qui tragueren aquest tipus de música a la superfície.



ABBA, grup suec de música pop, conegut per la victòria al festival d'Eurovisió l'any 1974.

### La nova reialesa del pop

El pop dels **anys vuitanta**, per a molts era caracteritzat per la buida i ambiciosa sobrecàrrega de cabells mal tallats i de una suavitat cínica que aquella dècada va produir a molts dels intèrprets més individuals del pop. Aquesta dècada però, va estar determinada per tres avenços que van canviar el mercat musical. En primer lloc, l'extraordinari salt tecnològic que va veure al sintetitzador progressar fins al *Sampler*<sup>13</sup>, la bateria programable i els pràctics i assequibles medis que duplicaven el so de tota una orquestra només prement un botó. En segon lloc, l'arribada de la *MTV*<sup>14</sup> i l'èxit del vídeo promocional que en va sortir una cançó del grup Buggles dient "El vídeo ha matat a l'estrella de la ràdio". Finalment, els límits entre les músiques negra i blanca cada vegada més homogènies.

El nen estrella Michael Jackson que tothom coneixia, es va convertir en l'autoproclamat "Rei del Pop" dels anys vuitanta amb els seus àlbums *Off the Wall* (1979) i *Thriller* (1982), aquest últim aconseguint una gran fama i popularitat arreu del món. Amb aquests, Jackson va definir les noves regles comercials: sofisticat *dance-pop*<sup>15</sup> combinat amb melodies pop i una mica de gènere rock; temes lírics fets amb els més generals llenguatges del pop de l'amor, el sexe i el ball. A aquest fet, s'hi sumava les promocions de videoclips enormement cares i luxoses.



Michael Jackson, el més gran intèrpret de pop de la història, conegut com a "Rei del



Madonna, la "Reina del pop".

Paral·lelament, en l'àmbit del *dance-pop*, va començar a popularitzar-se la cantant Madonna, publicant una sèrie d'àlbums que la van conduir directament a la fama mundial i ha estat considerada la "Reina del pop".

<sup>13</sup> **Sampler:** instrument musical electrònic similar a un sintetitzador.

<sup>14</sup> **MTV:** acrònim de *Music Television*, és una cadena nord-americana de televisió, sorgida l'any 1981.

<sup>15</sup> **Dance pop:** subgènere del pop, és un estil de música electrònica, sorgida als voltants de l'any 1981.



### Pop dels anys noranta

Des dels anys cinquanta, el pop ha estat un terme genèric per quasi tota la música popular feta en la base del rock and roll. Però cada generació ha vist l'aparició de més subgèneres musicals als que la indústria musical ha comercialitzat exitosament, influint de forma intensa en els fans.

Als anys noranta, encara contaven amb alguns intèrprets que superaven les limitacions de la forma musical d'un gènere concret. La dècada també va veure grans figures prefabricades per aconseguir una credibilitat i un gran nombre de vendes al mercat pop. En aquest grup destaquen les famoses britàniques *Spice Girls*, *Kylie Minogue* d'Austràlia i la nord-americana *Britney Spears*, totes elles aconseguint un èxit comercial i de crítica que ningú hauria predit quan van aparèixer.



*The Spice Girls*, un grup de pop britànic femení conegut internacionalment.

En l'àmbit masculí del pop prefabricat, destaca el grup britànic Take That que va produir a una de les estrelles pop clau dels anys noranta, i Robbie Williams, un ex ballarí que va combinar amb l'èxit del so i els seus recursos promocionals del so, el pop fabricat amb una visió més individual.

<<Sóc un artista de l'espectacle desfasat que actua a l'estil dels noranta.>> Robbie Williams



Robbie Williams, famós pel seu comportament descarat en el món musical amb la mescla de pop i rock.

## Pop del segle XXI

Els grups de nois i noies van dominar el pop britànic i nord-americà quasi tota la dècada dels anys noranta, però al final d'aquesta, va reviuire la interpretació individual. A partir d'aquí doncs, van sorgir solistes com *Britney Spears*, *Christina Aguilera* i *Pink*, capaces d'omplir els estadis.

A partir del nou mil·lenni, intèrprets com *Robbie Williams*, *Take That*, *Beyoncé Knowles*, entre altres, que havien aconseguit una gran fama sent membres d'un grup, eren ara estrelles per a dret propi. El canvi més important en el pop de començaments del segle XXI va ser la influència cada vegada més potent de la televisió per fer i desfer estrelles.



Britney Spears, amb la seva imatge d'implacable virtut.

L'any 2001, l'associació de la MTV, va entrar en una nova era amb el llançament del programa <<Popstars>>. Els crítics però, van acusar a aquest programa d'ofegar la creativitat amb cançons que responien a fàcils fórmules de màrqueting, així com d'explotar el poder de la televisió per a omplir les butxaques dels seus creadors. Però el programa va continuar amb un

gran èxit i va fer saltar a la fama a Will Young, que va ser una de les primeres estrelles del pop en manifestar-se obertament en un àmbit gay des del principi de la seva carrera.



Christina Aguilera, coneguda per la cançó *Lady Marmalade*.

A mitjan dècada dels anys 2000, Britney Spears era una imatge ambigua que combinava ingenuïtat amb gran sensualitat, tot convertint-se en l'adolescent nord-americana de més èxit de tots els temps. Va ser seguida per altres solistes nord-americanes com Christina Aguilera, que es va tornar molt famosa per la seva escassa roba i els seus vídeos picants. Aquesta, era l'estratègia directa de màrqueting que utilitzaven les companyies discogràfiques als inicis del segle XXI.

<<La gent de la indústria són uns esnobs musicals: tot té a veure amb ser "cool". Això sempre m'ha desconcertat, perquè la música pop és música popular.>>Simon Fuller.

Paral·lelament també han sorgit cantautors destacats a partir de l'any 2000, que representen una forma de rebel·lió davant la norma pop. L'exemple més destacat és David Gray.

<<Estic tan perplex ara de com quan vaig començar. No estic més a prop d'entendre la diferència entre els ingredients d'una cançó realment gran i una mediocre.>> David Gray.



Shakira, la cantant colombiana amb més èxit internacional.

A principis de l'any 2000, va aparèixer el *Pop Latino*, tot guanyant al nou segle, la primera edició de Grammys Latinos. Un dels objectius d'aquests premis era fomentar la vitalitat de les nombroses formes regionals de música llatina.

També duia la tendència de posar la música tradicional en un primer pla; artistes com *Alejandro Sanz* i la *Shakira* són els clars líders en aquest camp.

Cal esmentar però, que la música llatina la va iniciar el cantant porto-riqueny Ricky Marin.

L'any 2010, Shakira va aconseguir una gran fama gràcies al seu nou single "Waka-waka".

<<Escriure amb anglès ha estat un gran desafiament. Jo no volia que altres compositors de cançons escrivissin per a mi, volia conservar l'esperit de les meves cançons amb espanyol.>>**Shakira.**

En aquest període, també han sorgit altres estrelles de pop i el subgènere derivat de soul pop com la nord-americana Beyoncé, actualment coneguda per l'enregistrament dels seus quatre àlbums des que va saltar a la fama a finals dels noranta i amb més èxit, al 2000.



La cantant nord-americana Beyoncé.

## 3. Societat

### 3.1 Els anys de censura (1940-1960)

El règim franquista, durant les primeres dècades, va evidenciar una autarquia política i un control ideològic i moral extrems com també una economia basada en el racionament. Després de superar aquesta etapa, no va tenir més remei que adoptar una política econòmica més en constància amb les necessitats socials d'aquell moment. Hi havia llocs de treball per a quasi tota la població espanyola però també hi constava la xifra de gairebé dos milions i mig d'espanyols que van veure's obligats a prendre el trist camí de l'emigració a l'estranger a causa de la defensa a ultrança de la indústria nacional. Lentament, el poble es va anar acostumant a passar-s'ho una mica millor; a tenir al seu abast nous béns materials de consum i a començar a deixar enrere èpoques passades però encara vigents d'estretor i misèria.



La població espanyola marxava a l'exili per les repressions del règim.

La postguerra a Catalunya va tenir les seves pròpies connotacions. Durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) les ciutats van fer front militar durant molts mesos en que van suportar diferents bombardejos que canviaren l'estètica urbana. A les poblacions catalanes hi va haver la fugida a l'exili de molts habitants vinculats al bàndol republicà. Tot plegat la panoràmica cultural de principis dels anys 40, resultava francament desoladora.



Ball de sala, on la joventut passava les tardes de diumenge per distracció.

La meva àvia, tot sovint m'explica les seves experiències de la joventut, totalment diferents a l'actualitat. En aquella època, només es sortia els diumenges a la tarda, a uns jardins exteriors a ballar, tractant-se de l'estiu. Aquesta era la major diversió que tenia la joventut en aquells temps, a part del cinema. Les grans orquestres amenitzaven les tardes d'aquests diumenges on els nois, demanaven a les jovenetes si els concedien el pròxim ball.



La indústria automobilística va augmentar considerablement la seva producció gràcies al 600.

Amenitzada per la *copla*, la música d'orquestra i les cançons d'Antonio Machín, Glenn Miller o de José Guardiola, començava l'era dels sis cents, els electrodomèstics pagats a termini i del naixement de la televisió espanyola. També és l'època del "pluriempleo", dels sobresous o de les hores extres que molts van utilitzar per augmentar el seu nivell de vida. En aquesta era puntejaren els festivals a Espanya i van

destacar els símbols "desarrollistas" del règim com els pantans i del tren Talgo, les hidroelèctriques o fins i tot, els premis nacionals de natalitat.

Els anomenats "Los 25 años de Paz" van ser utilitzats pel règim franquista en aquesta època, per ostentar dels seus símbols de desenvolupament en tots els aspectes de la societat, tot destacant el creixement de la indústria automobilística del 600.

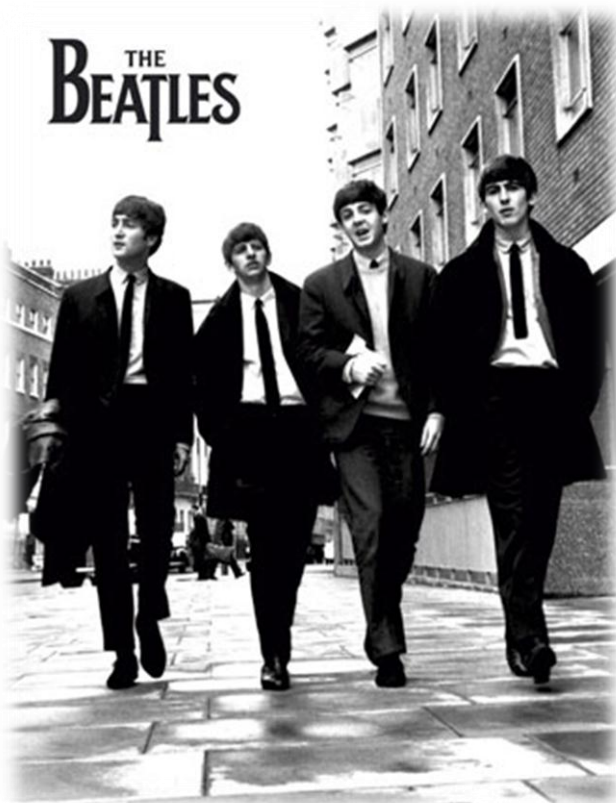
Tot i això, la censura política i cultural va acabar patint conseqüències del augment econòmic general de la població. Els ideòlegs més astuts del règim es començaven a qüestionar el futur de les noves generacions poc compactes, que semblaven preocupar-se més per altres qüestions i obrir-se a noves tendències. En termes generals, augmentaren en nombre els estudiants tant universitaris com de centres superiors, i va deixar de ser un privilegi que només en podien gaudir uns quants.

Així doncs, entre 1940 i 1960, els vint anys següents de l'acabament de la guerra i la manca de diferents tipus d'entreteniments que no fossin el teatre, les fires, les festes o revetlles populars, els esports o el cinema, constitueix l'època daurada dels grups musicals i les orquestres de ball que van ser els principals encarregats de distreure la població i fer-li oblidar, almenys temporalment, la repressió política i la encara, racionalització econòmica.

## 2.2 La revolució dels anys seixanta: *La beatlemania*

L'esclat d'aquest corrent social a Espanya va esser una gran revolució entre els joves. La seva influència en tots els aspectes –música, estètica i actituds- fou espectacular d'ençà de la seva aparició i es consolidà encara més arran dels concerts que van protagonitzar al nostre país.

Des de la popularització dels de Liverpool internacionalment, qualsevol cosa relacionada amb ells, amb la seva música electrificada i cantada en anglès o amb la seva indumentària i els seus serrells, va esdevenir objecte de burla i crítica indiscriminada per part de certs sectors de l'opinió pública. Van ser titllats de beatle, en aquella època, joves amb actituds des de la mala educació al bretolisme, passant per la grolleria o qualsevol actitud que anés a contracorrents dels convencionalismes i el provincianisme imperant. Davant d'aquest panorama, John, Paul, George i Ringo, a punta de llança de la revolució musical i socials dels 60, van convertir-



The Beatles, un grup de rock que revolucionaren la moda, música i la societat dels anys 60.

se a poc a poc en companyia habitual dels peninsulars. La joventut de manera gradual però majoritària, va acabar identificant-se amb ells, amb la seva música i, en resum amb tot allò que els quatre peluts de Liverpool representaven.



Tira còmica del diari "la manyana" dels anys 60, burlant-se de les vestimentes i els costums de la joventut d'aquells temps.

La influència que en molts àmbits van generar al llarg dels anys següents va superar les malèvoles maniobres que van tractar de desprestigiar-los i fer emmutir les seves veus.

La joventut espanyola dels seixanta, van trencar motllos i va ajudar a situar en la seva justa mesura la música i moltes més coses que ens arribaven d'altres latituds.

Trenta anys després d'un dels components dels Beatles, l'estimació per aquest emblemàtic grup no s'ha perdut fins al punt que el dia de l'aniversari de John Lennon, milions de persones es van reunir al lloc que el van matar per recordar-lo.

Músiques com la dels Beatles, el Dúo Dinámico, els Rolling Stones, entre d'altres, eren els típics grups que es ballava i s'escoltava en les reunions d'adolescents més coneguts com a "Guateques". Lloc on també "es lligava" i s'intentava unes incipients pràctiques amoroses. Unes estones per passar-s'ho bé amb els amics i allunyar-se de l'estricta vigilància adulta on la joventut comença a percebre que a través de la música es pot vincular moltes de les seves inquietuds personals i en alguns casos també socials i polítiques.

Per contra, una petita part de la joventut, molts adults, la majoria de dirigents polítics i un sector dominant de l'església, les sales de festa i locals on normalment assistia el jovent a celebrar les seves reunions i festes, eren llocs propicis per a "la perdició i la luxúria". Davant d'aquest panorama van sorgir les primeres alertes per part del règim, que va tractar de controlar la situació mantenint-la dins d'un ordre. Sales de ball i espectacles eren víctimes de prohibició. Durant la Setmana Santa es prohibia qualsevol activitat d'aquesta mena que atemptés contra els bons costums. En els cartells de Festa Major els grups moderns apareixien en lletres més petites que els grups tradicionals. (pàg. 48). La joventut havia de resignar-se a quedar-se a casa si no volia prendre part en els actes religiosos i processons. A causa de tantes prohibicions els joves van començar

a revelar-se contra totes aquestes manifestacions prohibides per part del govern amb actuacions com "guateques" improvisats i escoltant música moderna que durant els dies sant estaven prohibits, reivindicant el dret a divertir-se sense fer mal a ningú.



Columnes dels diaris dels anys 60 prohibint les festes i reunions per Setmana Santa.

## 4. MODA

### 4.1. Evolució de la moda dels anys quaranta fins als seixanta

En aquells temps **la societat femenina**, començava a lluir faldilles campestres i cintes de cabell, a diferència de temps anteriors on les dones lluien exclusivament faldilles. També van perdre la por per utilitzar pintallavis vermells foscos i vestits de colors molt vius, com el blau, el blanc i el vermell.



Imatge publicitària dels anys 40 on s'aprecia l'aparició de les sabates de taló i els escots per la dona.

Un altre complement imprescindible de l'època van ser les sabates de taló, amb plataforma de fusta o suro. D'altra banda, les butxaques, els punys de volta, i les voltes als pantalons estaven estrictament prohibits.

A mesura que van anar passant els anys, les dones es van començar a deixar veure amb vestits cenyits de quadres, màniga llarga i petits escots. La faldilla era

lleugerament més curta, arribava fins als turmells i estava prohibit lluir joies i adorns ostentosos.

A partir del 1947 la moda es va revolucionar i els trets de la nova feminitat venien determinats pels vestits o faldilles que arribaven a l'altura dels bessons o fins als peus,

amples i amb cintures de vespa, amb tall estret i espatlles estretes amb caiguda. Això va implicar que es tornessin a utilitzar corser b i revisquessin de nou les formes femenines.

La moda nocturna, estava basada en vestits llargs i escots profunds que deixaven les espatlles al descobert. Aquest tipus de vestits es podien lluir en ocasions molt diverses i en determinades circumstàncies, inclús les primeres hores de la nit.

La dècada dels 50 va mostrar un esplendor de la cultura nord-americana basada en les línies de progrés i prosperitat. Va ser exaltada i recordada en un joc d'amor i odi cap a la societat que va donar origen al



Audrey Hepburn, fou una de les icones en la moda dels anys 50.



capitalisme d'avui. Es van recórrer a icones d'*Hollywood* com Audrey Hepburn i Marilyn Monroe, i van reviure els herois dels còmics i historietes tradicionals.

Paral·lelament a la innovació de noves robes, acceptades per la post guerra, va destacar en aquestes dos grans dècades el nou estilisme capil·lar, tant en l'àmbit masculí com en el femení. En les dones, els serrells buits i alçats van començar un període de decadència fins a ser substituïts completament per pentinats de cabell més curt i lleugerament ondulat. En els accessoris introductors d'aquest període destaquen els guants, tot formant part del vestuari, a l'igual que els barrets i les sabates que es duïen amb formes més estretes que els hi donava un aspecte arrodonit. La sabata de nit però, era diferent i molt oberta i resultava molt llampant dur sabates flamenques que presentaven una obertura pel dit gros del peu.



Imatge publicitària amb dos homes vestits amb la moda nocturna imposada en aquella dècada.

**En l'àmbit masculí**, els uniformes vells van ser substituïts per un vestuari més civil que se'ls feien confeccionar de les restes de teixits independentment de la seva procedència. Aquest vestuari estava format per la combinació de pantalons i americana, la qual es va convertir en l'opció amb més possibilitats per les múltiples variacions que permetia. En aquesta època es va imposar també la línia "V" procedent dels Estats Units, que es caracteritzava per les espatlles amples i els malucs estrets i així la moda masculina també va rebre un nou impuls.

El vestuari nocturn estava predominat per una americana amb una camisa blanca de niló a sota, concretament d'aquest teixit perquè requeria menys cuidats que les habituals camises de cotó, i una corbata estreta i de colors. Com a complement oficial, a l'home se li atribuï novament el barret, tot combinant-lo amb el vestit adequat.

A mitjan anys cinquanta, van sorgir vestits com el túnica i les capes amb aires de quimonos. En la part del tronc femení, van ser molt vistes les bruses de seda negres amb espatlles amples, els llaços florals i pantalons rectes conjuntament amb pells que fonamentaven les meravelles de la simplicitat.

## 4.2. Evolució de la moda dels anys seixanta fins als vuitanta

En aquest període els joves van trencar amb l'estètica dels adults. El seu referent eren les bandes americanes del rock'n'roll i els ídols adolescents. Camises clares, corbates country, jerseis a l'estil del famós conjunt "Duo Dinámico" o vestir-se de blanc per donar una imatge saludable. Aquests eren alguns dels estils que

seguia la joventut masculina en aquells temps.

Es duïen també, pantalons de cuir negre a causa de la influència del rock'n'roll americà. A mesura

que avançava la dècada, els joves començaren a lluir botins de taló cubà com les que duïen "The Beatles". La demanda d'aquestes sabates va arribar a ésser molt gran.



El "boom" de les sabates tipus *Beatle* revolucionà els joves. Imatge extreta del llibre "Quan Lleida era ve-vé".

Fou també època on començà la imaginació. Es va iniciar la sortida de camises estampades pel vestuari en el lloc d'americanes i camises normals. Pel que fa a la moda capil·lar, els joves es deixaven créixer els cabells i passaren a dur serrells i patilles més enllà del que marcava la moral i els bons costums. Aquests serrells, tipus *Beatle*, foren font inesgotable d'inspiració pels imaginatius humoristes de l'època. Paral·lelament començava a haver-hi una clara influència del moviment *mod* britànic (imitant grups de moda com "The Who") on es lluia unes més que

apreciables melenes i vestuaris tipus *hippie*. També era molt normal veure entre la joventut els populars texans i les camises "fantasia".

A principis dels anys setanta els pantalons acampanats, el cuir, les sabates de plataforma i fins i tot algun cardat despentinat, van deixar enrere els serrells i les indumentàries de l'època anterior. Entrant en aquesta nova dècada, es van veure molt les camises de solapes amples i de teixits artificials com el plàstic o el "terlenka", unes caçadores molt estretes plenes de butxaques i cremalleres ostentoses amb sabates de taló o plataforma.



El cantant Michael Jackson, icona de la moda masculina dels anys setanta i vuitanta.

Era l'època de l'evolució dels hàbits en quant al vestit de la gent jove i van ser els més notables al llarg de tot el segle XX.

L'estil Punk va influir als homes a usar cèrcols i el gènere musical *New Wave* exaltava els braçalets de cuir. El conegut Michael Jackson va popularitzar les jaquetes i els pantalons de cuir.

En l'àmbit femení, la minifaldilla va esdevenir una peça indispensable per la majoria de noies que es consideraven *ye-yé*. La moda era cada vegada més agosarada. Cada temporada els dissenyadors presentaven noves propostes que deixaven antiquades les propostes de l'any anterior. La roba cenyida al cos, les botes altes, els cabells llargs i els pantalons acampanats van ser una icona de la moda femenina dels anys seixanta.

Era l'època on començaven a predominar el pantalons al sector femení, considerats molt més pràctics. Ja en els setanta, començaven a aparèixer els mini pantalons. Pel que fa als estils, es duïen molt els quadres, les ratlles i els estampats ostentosos.

**A la dècada dels vuitanta**, destacaven els colors molt variats, accessoris i sobretot pentinats. Les grans ombreres, els pantalons ajustats, pantalons texans, les armilles, les faldilles rectes i les minifaldilles van marcar la nova tendència. Les dones duïen sabates de taló alt i es posaven gran quantitat de braçalets.

Els pentinats més duts eren els tirabuixons i els serrells, amb maquillatge recarregat. Alguns famosos com la Madonna, van impulsar el seu estil de les mitges de ret, *leggings*, tops, guants sense dits i cadenes de strass.



La cantant Madonna lluint els seus populars leggings, top i una gran quantitat de braçalets. (Imatge 80's)

### 4.3. Evolució de la moda dels anys noranta fins a l'actualitat

**Els anys noranta**, va ser una dècada característica en la moda, en que la gent estava cansada de la producció i alhora de lluir una peça de roba, en general, sentien més vagància per elegir-la. La població, genèricament, va tornar-se casual amb la necessitat d'expressar la individualitat, tot posant-se el que més còmode es podia dur i lluir sense donar importància a l'opinió de les tendències.

En les dones, la moda influïa amb la comoditat de dur els cabells deixats anar, roba que no fos incòmoda, i fins i tot si es duia molt maquillatge, es deia que no s'anava a la moda. Un cas destacat són les cantants *The Spice Girls*, cinc noies britàniques que alhora d'actuar davant el seu públic, usaven vestimentes de diferents colors i sense cap tipus de combinació.

En els homes, aquest fet afectava de la mateixa manera: corbates i sabates còmodes, cabells llargs i en ocasions sense pentinar. Un comodí de la moda d'aquella dècada van ser els cantants nord-americans del grup *Backstreet Boys*, joves adolescents que també lluien roba sense cap tipus de combinació davant les càmeres i alguns seguien la moda rapera.



The Backstreet Boys, un grup britànic dels anys noranta que lluien la moda casual i els tatuatges sorgits recentment.

A mitjans de la dècada dels noranta,

van començar a sortir dissenys excèntrics, tot oblidant-se de la causalitat i sofrint noves modificacions en ambdós sexes: l'aparició dels pírcings, els tatuatges, el tint per a cabells, la moda rapera i *hip-hop*, van ser les tendències més comunes d'aquesta època.

Es pot designar doncs com una època de varietat i idees, sense cap tendència específica, que aviat van ser oblidades.

L'entrada del nou mil·lenni, **l'any 2000**, va portar una moda retrospectiva, tot retornant a dècades anteriors.

En les dones, a principis del 2000, es van imposar els pantalons de cintura baixa i novament els tops. Per a l'estiu, es van popularitzar els vestits curts i escotats, els *shorts* i els estampats de

flors sobre fons negre per a les adolescents. Novament, a mitjans d'aquesta nova dècada, van sorgir els models de pantalons de cintura alta, els pantalons acampanats, les faldilles vaporoses, els corsers brodats i els pantalons estripats, tot duent així, una imatge desgastada.

En els homes, va ressorgir la moda dels pantalons amples, popularitzats a la dècada dels noranta pels amants del rap i el *hip-hop*. Inspirats en aquests ritmes, van sorgir nous estils com el *reggeaton*, que va portar vestimentes molt similars a la dels rapers. També van retornar les jaquetes amb caputxes.

En ambdós sexes, cal destacar les robes fresques de colors africans utilitzades pels hippies, el look gangsta, elements combinats amb el Heavy Metal i l'aparició de la moda Gòtica, amb robes i maquillatges de color negre.

## 5. La moda plasmada al musical

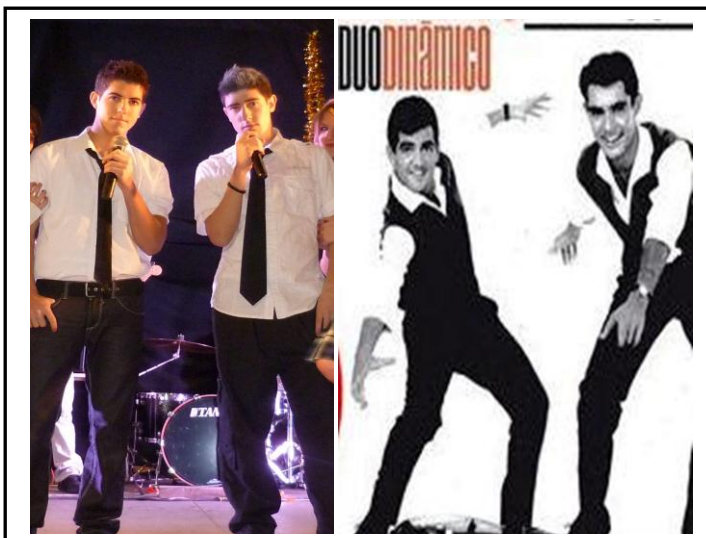
### 5.1. Moda (40-60)

Una part essencial per a escenificar amb més similitud les personalitats i el físic dels personatges del musical amb les grans estrelles, ha sigut l'àmbit de la moda, tot intentant aproximar-nos al màxim al físic i al caràcter de tots aquests. Primerament he cercat informació i imatges per a estudiar al màxim aquest aspecte i després poder-ho aplicar a la pràctica. Ha estat un procés llarg i amb una gran quantitat d'idees, però finalment hem pogut fer una tria dels vestuaris més adients per a cada escena del musical.

En aquestes dos primeres dècades, alguns temes no els hem pogut representat amb exactitud perquè cançons que les cantava un noi, les hem hagut de passar a veu femenina per la poca escassetat de cantants masculins. Altres vestuaris, com els del *Duo Dinámico*, hem seguit la línia més aproximada possible.

Un altre exemple que hem pogut escenificar amb molta similitud d'aquesta època ha estat Lou Bega, el

cantant del tema Mambo number 5, amb el seu simbòlic barret i la típica túnica blanca que els intèrprets negres es posaven per a lluir sobre l'escenari.



A l'esquerra, els intèrprets del *Duo Dinámico* del musical. A la dreta els intèrprets reals.



A l'esquerra *Lou Bega*, intèrpret del tema Mambo number 5 a la realitat. A la dreta *Xavi*, cantant del musical interpretant el tema Mambo number 5.

**5.2.Moda (60-80)**

En aquestes dos dècades, l'objectiu de plasmar les robes i els vestuaris ens ha estat més senzill. Al aconseguir multitud de vestimentes diferents i molt adequades a l'època, hem pogut plasmar alguns personatges del musical idèntics als intèrprets reals. Un exemple seria *Massiel*, cantant del tema guanyador d'Eurovisió l'any 1969 que la interpretat l'Alba per la melena llarga i fosca que disposa igual que la cantant.

Les personalitats i el vestuari de *Frank Sinatra* i la seva filla Nancy, l'hem pogut plagiar perfectament amb el tema "Something Stupid" de l'any 1967, al musical, amb un pentinat femení dels anys seixanta i unes robes més o menys iguals. Les *Waterloo*, també les hem aconseguit plagiar amb exactitud.

Altres cantants, no els hem pogut plasmar gaire al seu



A l'esquerra, *Massiel*, cantant del tema "La, la, la". A la dreta l'Alba, intèrpret de *Massiel* al Musical.

cantant real per problemes de color de cabells, per la diferència de veu o pel físic. Els *Beatles* en són un exemple, ja que tots els nois que participen al musical tenen els cabells curts i no han pogut plasmar la moda dels serrells tipus *Beatle* dels anys seixanta.



A l'esquerra, les *Waterloo* d'Eurovisió l'any 1974. A la dreta dos intèrprets del tema al musical.

### 5.3. Moda anys vuitanta

Aquesta dècada va ser molt marcada en la moda més en un àmbit femení, en que les dones van acostumar-se a lluir minifaldilles, faldilles més llargues, *leggings*, uns pentinats amb tirabuixons i unes sabates de taló molt més altes.

Al musical hem pogut representar amb exactitud alguns dels personatges més emblemàtics d'aquesta època, com la *Olivia Newton John* i el *John Travolta* amb el tema "Grease", els vestuaris rudimentaris dels morts vivents que acompanyen al *Michael Jackson* ballant al tema "Thriller", les minifaldilles de la cantant de *Mecano* i unes boines per a donar-li sensació de festa a la cançó de "Me colé en una fiesta" o la personalitat dels *Rolling Stones* amb el tema "Satisfaccion" (el vestuari no l'hem encertat massa, a causa dels escassos cabells que tenen els nois, com he mencionat en l'apartat anterior).



A l'esquerra, imatge de Michael Jackson interpretant Thriller l'any 1982. A la dreta, imatge del Guillem, el nostre "Jackson" amb una jaqueta similar.



#### 5.4. Moda anys noranta

Els noranta, una dècada característica en l'àmbit de la moda, a causa de la individualitat i la poca formalitat que genèricament la gent presentava a l'hora de vestir. Això però, va influenciar als grups de rock i pop d'aquella dècada i molts no presentaven cap tipus de formalitat damunt l'escenari. Al musical ho hem pogut posar en escena de nou: les Spice Girls, amb el seus modelets sense cap tipus de combinació, els seus grans talons i el poc maquillatge que duen, els hem interpretat amb molta exactitud. També amb gran similitud, hem aconseguit reproduir el grup de La Oreja de Van Gogh, amb el tema "El 28". Aquest grup vestia amb roba còmoda per a poder moure's millor per l'escenari.



A l'esquerra, les famoses *Spice Girls* amb les seves vestimentes. A la dreta, les intèrprets de les *Spice Girls* al musical i dos ballarines.



A l'esquerra el grup "La Oreja de Van Gogh". A la dreta els components que ho interpreten al musical.

### 5.5. Moda del segle XXI

A partir de l'any 2000, en la moda femenina es van imposar els pantalons de cintura baixa i novament els tops. Els vestits curts i escotats, també anaven a la moda i s'havien popularitzat molt els shorts. A mitjans anys 2000 però, la moda va evolucionar cap a la imatge desgastada, portant-se cada vegada més pantalons estripats o diferents combinacions entre la roba. Aquests conceptes bàsics els he aplicat a fons al musical, ja que disposava de molta roba actual i de fa uns quants anys guardada en armaris.

La fama de Britney Spears, va sorgir dels seus típics modelets curts amb tops: aquesta imatge d'adolescent l'hem afegit al vestuari del musical. Pel contrari, es coneix la cantant Avril Lavingue no només per la seva bona veu, sinó perquè la seva imatge és totalment informal i desgastada. A l'hora de pujar en un escenari llueix pantalons estripats i utilitza molt el color rosa combinat amb el negre. Aquesta és una icona que hem pogut plasmar al musical en els temps actuals sense cap tipus d'inconvenient.



A l'esquerra, *Britney Spears*. A la dreta *Laura Rosell* interpretant-la amb el tema "Toxic".



A la imatge de l'esquerra, *Avril Lavingue* amb el seu estil rosa i negre. A la dreta, *Marina*, que la interpreta amb el tema "Girlfriend" i dos ballaries al seu costat.

## 6. Història i concepte de *musical*

El **musical**, o denominat també **teatre musical**, és un gènere de caràcter teatral i cinematogràfic que combina el teatre amb la cançó, la música, el diàleg i el ball. Les escenes d'aquest gènere, són intercalades per fragments musicals on els actors canten i ballen mentre la història avança a cop de coreografia. La música, generalment, és produïda en directe per una orquestra simfònica o un grup musical. Durant la història dels musicals, molts han estat i són representats als grans escenaris de teatres del *West End*<sup>16</sup> a Londres o *Broadway*<sup>17</sup> a Manhattan, on han adquirit una gran fama a nivell mundial.

Els **origens** remunten a l'Europa del segle XIX, adoptant el caràcter de diferents fonts teatrals com el gènere burlesc, l'opereta, l'òpera còmica, la pantomima<sup>18</sup>, el vodevil<sup>19</sup> i el *Mistrel show*. A diversos països europeus, en aquesta època, havien començat a néixer diferents formes teatrals musicades com *la Zarzuela* i la Comèdia musical a Espanya, l'òpera còmica i el Music Hall a Anglaterra o l'*Operette* a França. Més tard va arribar a Estats Units on ha registrat al llarg de la història, el punt màxim d'evolució.



L'avinguda *Broadway*, amb una gran manifestació publicitària de diferents musicals que s'interpreten en teatres d'aquest carrer.

Les etapes més significatives de la història del musical modern, han estat des del *Show Boat* l'any 1927, les fantasies de jazz amb el cinema negre a la dècada de 1930, l'aparició de musicals dramàtics la dècada posterior, les grans pel·lícules musicades per Gene Kelly amb la irrupció de "*Cantandobajo la lluvia*" l'any 1952, musical considerat el més famós de la història, el fenomen "*Grease*" l'any 1978 i fins a l'actual "*Mamma mia!*".<sup>i</sup>

<sup>16</sup> **Teatres del *West End***: terme popular que es refereix als escenaris del "Theatreland" de Londres. Juntament amb *Broadway*, és considerat el representat més alt del teatre comercial angloparlant.

<sup>17</sup> ***Broadway***: és el carrer més famós de Manhattan, caracteritzat per 39 teatres.

<sup>18</sup> **Pantomima**: part de les arts escèniques que utilitza la màmica com a forma d'expressió artística.

<sup>19</sup> **Vodevil**: subgènere dramàtic que consisteix en una comèdia lleugera i picant que dóna lloc a situacions còmiques.

### 6.1. Els musicals amb més èxit internacional

- **“Show Boat(1927)”**:Pel·lícula musical de dos actes considerat el “Pare del musical nord-americà”, sent el primer en integrar text amb cançons i música. Va estrenar-se al Teatre de Ziegfeld l'any 1927, juntament amb la inauguració d'aquest teatre situat a l'avinguda Broradway de Manhattan. L'any 1932 es va enviar a Broadway i va ser escenificada fins el 1994, guanyat 6 Premis Tonys<sup>20</sup>. S'han efectuar gran quantitat de versions, la majoria representades al teatre West End. Protagonitzada per Helen Morgan, aquest musical narra la història d'un vaixell conegut com *Showboat* traduït com a “teatre flotant” en la travessia pel Mississippí a través de quaranta set anys. En aquest musical, apareixen algunes de les cançons més cèlebres del patrimoni cultural nord-americà com “*Can't he plovin' that man*”. **(Vegeu annex 1)**
- **“Westsidestory (1961)”**:traduïda literalment al català “*Història del costat oest*” és una pel·lícula nord-americana de gènere musical i dramàtica, basada en l'obra de teatre *Romeu i Julieta* de William Shakespeare però adaptada a Nova York en temps moderns. L'argument de l'obra tracta de dos bandes joves de música rivals, que viuen disputades des de l'aparició de la Maria, noia de la qual s'enamoren. Estrenada l'any 1961, aquesta pel·lícula va ser dirigida per *Robert Wise\** (veure annex), tot coronant-se guanyadora de deu Óscar, com a millor pel·lícula, millor director i perfecte en tots els sentits i fins i tot candidata al millor guió adaptat. Més endavant, s'han creat multitud de musicals teatrals per recobrar-li vida a aquest film. **(Vegeu annex 2)**
- **“Evita (1978)”**: és un musical inspirat per la pel·lícula *Queen of Hearts*, de l'any 1972, basada en la vida, la influència en la història d'Argentina i la mort de la protagonista Eva Perón (1919-1952), muller del president del país Juan Perón en aquella època. Eva, és una dona ambiciosa i benefactora. Una de les cançons més famoses del musical és “*Don't cry for me Argentina*”, quan Evita canta des del balcó de la seva casa després de que el seu marit guanyés les eleccions.  
El musical, va estrenar-se per primer cop el Juny de l'any 1978 al teatre West End<sup>21</sup> de Londres el qual va aconseguir grans llistes d'èxit, però va rebre grans crítiques d'historiadors i partidaris de la ideologia peronista<sup>22</sup>. **(Vegeu annex 3)**

<sup>20</sup>**Premis Tonys**: premis que celebren els triomfs del teatre nord-americà, sobretot els de Broadway.

<sup>22</sup>**Peronisme**: moviment de masses argentí creat al voltant de la figura de Juan Domingo Perón, líder del Partido Justicialista, que va protagonitzar els últims 60 anys de la història d'Argentina.

- **“Chicago (1975)”**: és un musical basat en l’obra *Chicago* de *Maurine Dallas Watkins*\* (veure annex), una obra inventada a través de la imaginació i la inspiració de Watkins en dos noies assassines. Primerament, després de contemplar amb Bob Fosse, director de cinema, l’oportunitat de crear un musical basat en la mateixa, el permís per dur-ho a terme va ser negat ràpidament. Posteriorment a la mort de Watkins l’any 1969, es va emprendre de nou l’oportunitat de fer-ne un musical, quedant l’obra en mans de Fosse. Així doncs el musical es va estrenar el Juny de l’any 1975 i va estar en escena durant dos anys. L’any 1996 se’n va efectuar una nova versió i va participar a “Encores!”, sèrie amb l’objectiu de tornar a fer veure la llum de musicals oblidats. *Chicago* el musical va guanyar 6 Tonys i un Grammy.

Aquest musical, ofereix a les persones una perspectiva de la vulnerabilitat de la fama i com les persones en diferents posicions socials creuen sentir-se superior als demés, perden els seus valors i després abaixen el cap, tot mostrant-ho de forma divertida i entretinguda a l’escenografia. **(Vegeu annex 4)**

- **“Mamma Mia! (1975)”**: és una obra musical escrita per Catherine Johnson basada en els temes amb més èxit del grup suec ABBA, on el títol correspon a la cançó més coneguda d’aquest grup: *Mamma Mia*.

La història del musical transcorre en una illa grega fictícia, on la Sophie, una noia de vint anys, descobreix l’antic diari personal de la seva mare amb descripcions de trobades amb tres homes diferents. Ella creu que un d’aquests homes és el seu pare, així doncs els envia a cadascú una invitació a la seva boda sense explicar-li a la seva mare. A partir d’aquí, la història continua amb diferents aventures i encontres.

El musical es va estrenar a Londres al Teatre Príncep Edward l’abril de 1999 i la primera representació nord-americana va ser a Toronto el maig de l’any següent. Posteriorment al Tour nord-americà del musical, l’any 2007 s’havia representat a més de deu països i s’havia traduït a diversos idiomes. L’any següent, s’estrenà la versió cinematogràfica que contenia vint i una cançons del musical original. **(Vegeu annex 5)**

- **“Grease (1978)”**: és una pel·lícula musical inspirada als anys cinquanta dirigida per Randal Kleiser i protagonitzada per Olivia Newton-Jhon i Jhon Travolta. L'argument de l'obra, explica la història d'amor entre Danny Zuko, un jove rebel, i la innocent i australiana Sandy Olson, tot coneixent-se en unes vacances d'estiu. Quan aquestes finalitzen, s'acomiaden deixant el record d'un amor d'estiu sense imaginar-se que es retrobarien al cap de poc temps. Quan la Sandy decideix matricular-se al institut de la seva amiga Frenchy, no s'espera retrobar-se amb el Danny, líder dels T-Birds, estudiant al mateix institut i menys arribant a ser la seva parella.

Aquest film musical, ha rebut gran quantitat de candidatures a premis i ha aconseguit molta fama a nivell mundial. Aquests darrers anys, arreu del món, s'han creat molts musicals per reviuire la història. A Barcelona, l'any 2004 es va confeccionar un musical amb la recopilació de tota l'obra musical de Grease, interpretada amb castellà sota el títol de “Grease, el musical de tu vida”. **(Vegeu annex 6)**

- **“La Bella i la Bestia (1994)”**: Conegut com “Beauty and the Beast” és un musical estrenat a Broadway als inicis de 1994 al “Palace Theatre” dividit en dos actes, basant en la pel·lícula creada per Walt Disney l'any 1991, amb la música composta per Alan Meneken, autor també de les melodies de *Aladdin* i *La Sirenita*. L'argument, conegut internacionalment, narra la història d'un jove i ambiciós príncep que es nega a donar-li una rosa del seu jardí a una velleta, i aquesta que és bruixa, el converteix en una horrible bèstia condemnant-lo a tenir aquest aspecte fins que es guanyi l'amor d'una jove donzella abans de que caigui l'últim pètal d'una rosa encantada. Passant per diverses aventures i misteris, a la vida d'aquesta bèstia hi apareix una jove ciutadana de la qual s'enamora perdudament. L'amor però, l'hi és correspost.

Aquest musical, després del gran èxit a l'Avinguda de Broadway, es va mudar al Lunt-Fontanne Theatre, també a Nova York, on va establir-s'hi fins a final de temporada del 29 de Juliol de 2007. **(Vegeu annex 7)**

- **“El fantasma de l'òpera, el musical (1984)”**: és una obra musical creada pel compositor britànic *Andrew Lloyd Webber*<sup>23</sup> (veure annex), basada en la novel·la romàntica de Gastón Leroux publicada l'any 1909. La sinopsis de la història, està ambientada a l'Òpera Garnier a París durant el segle XIX, on es diu que ha està encantada per un fantasma misteriós tot provocant nombrosos accidents en les representacions. Aquest fantasma resulta ser un xantatgista que demana que li paguin 20000 francs al mes i li reservin una cabina privada per als concerts, ja que ell n'és el compositor de la majoria d'obres.

La producció musical la va dur a terme Cameron Mackintosh, juntament amb la companyia de producció de Webber estrenada a Londres l'any 1986 on encara s'interpreta actualment. També va arribar als grans teatres de l'avinguda de Broadway on va ser escenificada al Teatre Majestic dos anys més tard. Va aconseguir un gran èxit a nivell mundial, i es considerada un dels musicals més vistos als escenaris de Broadway. **(Vegeu annex 8)**

- **“Los miserables (1980)”**: espectacle musical basat en la novel·la de Víctor Hugo sota el mateix títol, considerat un dels més famosos i amb més representacions a nivell mundial. L'obra, de Peter Ferago, va estrenar-se en francès el setembre de 1980 al Palais des Sports, París, i posteriorment el director de *Cats*, el traduí a la llengua internacional. L'any 1987 va ser presentada a Broadway i va ser guanyadora de vuit premis Tonys incloent millor musical i millor partitura original. Durant vint i sis anys s'ha representat reiteradament a West End i encara n'és possible l'assistència.

El fil de la història tracta d'un pres, conegut amb el nom de Jean Valjeran que, després de dinou anys tancat a la presó, li concedeixen la llibertat. Al veure la llum de la seva independència, s'adona del rebuig generalitzat en els llocs de treball a causa del seu passat de ex convicte, tot pagant-li la meitat del salari. Però un bondadós bisbe li dona menjar i allotjament. Valjeran, dins la seva desesperació, li roba tots els objectes de plata que aquest posseeix. Ràpidament es capturat però el bisbe, que coneix el seu passat, el salva de les mans policials i li regala un objecte de plata perquè així, emprengui un nou model de vida basat es la honestat. **(Vegeu annex 9)**

---

<sup>23</sup> **Andrew Lloyd Webber**: compositor britànic conegut arreu per la creació de grans musicals com *Cats* o *El fantasma de l'òpera* durant el segle XX, amb un gran èxit tant a Broadway com al West End.

- **“Fama el musical (1988)”**: és un musical basat en la pel·lícula de David Da Silva, que rep el mateix títol, estrenada l'any 1980. L'argument de l'obra està situat als últims anys de la cèlebre “High School for the performing Arts” en català *Escola secundària d'arts escèniques*, al carrer 46 de Nova York que ens explica una història inspirada en uns adolescents que durant quatre anys, treballen al màxim per aconseguir els seus propòsits en aquest món. L'espectacle explora la problemàtica de la joventut mitjançant situacions i escenes ballades i cantades.

Vuit anys més tard de la gran estrena cinematogràfica, neix el musical als escenaris de Miami, Florida, conegut com “Fame on 42nd street”, traduït a *Fama al carrer 42* en català.

Aquesta producció a gran escala, s'ha representat a quasi vint i cinc països d'arreu del món, des del Japó fins a Europa tot emportant-se una gran fama a cada un d'aquests.

L'any 2004 va ser representada al Teatre Tivoli de Barcelona en català i ha estat de gira a Espanya fins el 2009. **(Vegeu annex 10)**

- **“CATS el musical (1981)”**: conegut internacionalment com “CATS the musical”, és una obra musical de drama i alhora comèdia musicada, composta per Andrew Lloyd Webber basada en el llibre de poemes *Old Possum's Book of Practical Cats* de T.S.Eliot, en català *Gran llibre pràctic dels gats*. La trama de l'obra transcorre en la vida d'una comunitat de gats que, una vegada a l'any, s'escapen de les seves cases per reunir-se a les deixalles del barri a esperar l'arribada del seu líder, el vell Old Deuteronomy. Aquest, és pare i avi de molts dels gats d'aquesta comunitat i és l'encarregat de donar el nom als nous felins que naixen cada any. En un moment donat, mentre el líder està nomenant a un afortunat gatet, un membre del clan se'n adona que un humà està mirant i escoltant la conversa amb cara de sorpresa. A partir d'aquí decideixen aclarir qui són ells tot presentant els felins més característics d'aquesta peculiar família.

El musical es va estrenar el maig de 1981 al New Theatre de Londres i l'any següent ja estava anunciat pels teatres de Broadway. Va rebre grans premis com un Oliver i un Evening Standard a Londres i un Tonys a Estats Units.

*Cats* ha estat un dels musicals més estimats de tots els temps, tot estant traduït a més de vint idiomes i actualment encara es representa al Regne Unit i a molts altres indrets del món. **(Vegeu annex 11)**



## 6.2. Musicals espanyols:

- **“Hoy no me puedo levantar (2005)”**: És un musical espanyol basat en els temes del grup Mecano, fundat per Nacho Cano i José María Cano. El fil que condueix l'obra, és el conjunt de cançons del grup que pretén reflectir l'eclosió musical que es va produir a la primera meitat dels anys vuitanta a Madrid, coincidint amb el conegut moviment de la *Movida Madrileña*.<sup>24</sup> El director del musical va ser Nacho Cano, també creador de les cançons del grup juntament amb el seu germà. L'any 2006 el musical va ser estrenat a Mèxic i el 2008 va iniciar una gira a nivell espanyol passant per trenta ciutats diferents. Aquesta gran obra de Nacho Cano i del grup Drive, ha rebut varis premis com el “Premios Gran Vía de los musicales”, com a millor espectacle de teatre musical i nombrat Cano millor director musical, el premi “Unión de actores” l'any 2005 i “Premio Butaca” al millor actor de musical 2010 a Xavi Melero pel seu paper de *Colate*.

(Vegeu annex 12)

Programa del musical “Hoy no me puedolevantar” d’una de les representacions de l’any 2010.

- **“40 El musical (2010)”**: Musical actual espanyol que narra diferents històries basant-se en cançons que han sonat durant la història de la cadena radiofònica *Los 40 Principales*. (La sinopsis d’aquesta representació l’explicaré més endavant en un altre apartat ja que vaig assistir a una de les representacions al Teatre Victoria de Barcelona en el període de confecció del treball.)

<sup>24</sup> **Movida Madrileña**: moviment contracultural nascut a Madrid sorgit posteriorment a la caiguda de la dictadura, proposava el desenvolupament d’una cultura alternativa a nivell social i ideològic.

### 6.3. Musicals catalans:

- **“Nelly Blue(2003)”**: és una comèdia musical produïda per la companyia catalana de Teatre *T de Teatre y Los Tigres* que explica la història de dos estranys que acaben sent amics gràcies a la passió que tenen per la música i els cantants melòdics. Aquest dos personatges, amb l'objectiu d'esdevenir famosos, homenatgen els temes més escoltats de la dècada dels setanta com *“Libre”* de Nino Bravo o *“Tu vo fa l'americano”* de Renato Carassone, que els introdueixen a l'obra segons la situació en l'escena de cadascú.



Anunci de la comèdia musical “Nelly Blue” amb una imatge còmica dels personatges.

Un petit musical que mostra la història de dos personatges tragicòmics que troben una manera de fugir de la realitat. El nom del musical però, està tret còmicament de la marca de laca “Nelly”.

- **“El projecte dels bojos (2010)”**: és un musical produït per la companyia teatral catalana *Barni Teatre* estrenat a l'octubre de l'any 2010. L'argument de l'obra tracta de cinc personatges diferents que coincideixen per diferents motius al bar *Voilà!*. Tots provenen de tipus de vida totalment diferents però tenen un punt en comú entre ells: la bogeria. Davant l'amenaça del tancament del bar on es van conèixer, intenten evitar-ho creant un cabaret i utilitzaran la premsa escrita com a element de denuncia, fet que impactarà directament sobre les seves vides.



Els components del musical, en una situació còmica.

Aquest musical està obert al públic durant tot el mes de gener i febrer d'aquest mateix any que es representa a Almeria Teatre de Barcelona.

#### **6.4. Musicals creats per la companyia teatral *Dagoll Dagom***

*Dagoll Dagom*, és una prestigiosa companyia de teatre catalana la qual ha dirigit i posat en escena nombrosos musicals al llarg de la seva història. Amb més de trenta anys d'existència, ha adquirit un gran reconeixement no solament a nivell català, sinó que també és conegut en diverses parts del món. Durant aquesta etapa, ha ofert al públic vint i dos obres teatrals, la majoria musicals, i cinc sèries televisives.

Davant el seu prestigi en aquest àmbit, he citat i explicat algunes de les obres més característiques de la companyia i més conegudes a nivell català en un ordre cronològic.

- **“*Antaviana*(1978)”**:és una obra de teatre musical extreta i basada en els contes de Pere Calders i representada per la companyia Dagoll Dagom amb música de Jaume Sisa l'any 1978 a la Sala Villarroel de Barcelona. Aquest va ser el primer musical que li donà un gran èxit a la companyia teatral, perquè el gènere de teatre musical s'havia oblidat en part a Catalunya. La paraula *Antaviana*, és la paraula màgica que s'inventa un nen d'un conte de Pere Calders per fugir de l'avorriment dels deures escolars. Aquest espectacle és quotidià i màgic alhora. L'any 1985 va tornar a ser representada per la companyia davant l'èxit que va tenir i a partir d'aquí també es va començar a escenificar a Argentina i Veneçuela. Gràcies a aquesta obra, la companyia Dagoll Dagom es va especialitzar en aquest àmbit teatral. **(Vegeu annex 13)**
- **“*Mar i cel* (1988)”**: és una obra teatral en català escrita en vers per Àngel Guimerà l'any 1888 i adaptada com a musical per la companyia teatral Dagoll Dagom. El fil de l'obra és estrictament musical en que narra la tragèdia romàntica entre un jove morisc anomenat *Saïd* i una jove cristiana, *Blanca*, sense tenir en compte tots els inconvenients d'una època en guerra. Aquest amor no és acceptat pel pare de *Blanca*, i aquest intenta matar a *Saïd* amb un cop de tret. Blanca es posa davant del jove per intentar salvar-lo i resulta ella ferida per la bala. A partir d'aquest fet, es llencen junts al mar amb l'objectiu d'ajuntar aquests dos mons que els separen i viure en l'amor etern. D'aquí la metàfora de mar i cel, en què un d'ells és el mar, i l'altre el cel i només són units per l'horitzó, que és la mort. L'acció de l'obra teatral transcorre en un vaixell pirata governat per *Saïd*.  
El musical “*Mar i cel*” va ser estrenat l'any 1980 tot guanyant els premis “Butaca” i el Premi de l'Associació d'actors i directors de Catalunya al millor espectacle de la temporada 1988/89. Posteriorment va seguir una gira a nivell espanyol i l'any 2005 va recobrar vida al Teatre Victoria de Barcelona. **(Vegeu annex 14)**

- **“Flor de nit (1992)”**: és una obra teatral musical en català, dirigida pel director de Dagoll Dagom Joan Lluís Bozzo, la música composta per Albert Guinovart i posada en escena per la companyia teatral Dagoll Dagom. La trama de la història, està ambientada a la Barcelona dels anys de la Guerra Civil Espanyola en un cabaret de l'avinguda del paral·lel, tot fent-ne un homenatge als anys daurats d'aquesta avinguda. L'acció la duen a terme els tres personatges principals, tots amb ideologies diferents, joves i enamoradissos com tota la joventut, i de rerefons s'expliquen els canvis polítics i la situació de Barcelona en aquella etapa.

El musical va ser estrenat l'any 1992 al Teatre Victoria de Barcelona i novament al setembre de l'any 2010 se'n representà una nova versió al Teatre Condal de la ciutat amb arranjament musicals del mateix Albert Guinovart.<sup>25</sup>(**Vegeu annex 15**)

- **“T'odio amor meu (1995)”**: és una obra de teatre musical catalana, creada per la companyia teatral Dagoll Dagom amb un fil conductor basat en els contes de l'escriptora nord-americana Dorothy Parker. Dirigida pel director català Joan Lluís Bozzo i amb música del compositor nord-americà Cole Porter i el català Joan Vives, és un espectacle amb una mirada divertida i amarga del món, des de la part femenina.

El musical, va ser estrenat el 10 de Gener de l'any 1995 al Teatre Victòria de Barcelona tot triomfant amb cançons com *I hate you, darling* que significa “t'odio amor meu” en català, prenent el nom del títol del musical, o *Let's do it!*, “Començem a fer-ho!” en català, entre moltes altres. (**Vegeu annex 16**)

---

<sup>25</sup> **Albert Guinovart**: pianista i compositor català conegut per la seva música en obres musicals com *Mar i cel*, *Flor de nit*, entre moltes altres escrites en llengua catalana.

## 7. Assistència al musical "40 El Musical"

**Teatre Victòria de Barcelona (14/01/11)**

El divendres dia catorze de Gener, vaig poder gaudir de l'assistència a un dels musicals més esperats a nivell espanyol, "40 El musical", dirigit per Miquel Fernández.

De la gran quantitat de musicals que la ciutat de Barcelona m'oferia, vaig escollir aquest, per la sinopsis que havia llegit a la cartellera d'Internet uns dies abans, per a poder completar el meu treball.



Escena del musical "40 El Musical".

L'argument de l'obra teatral, gira en torn a un grup d'amics de vint anys obligats a enfrontar-se a les seves vides i als seus conflictes. El protagonista inicia un ràdioblog a Internet on explica les diverses històries d'amor pròpies i dels seus amics introduïdes pels èxits més escoltats de la història de *Los 40 principales*. Abans del musical, vaig poder entrevistar a una ajudant de producció, Laura Hernández, ja que el productor no hi era present, tot preguntant-li els aspectes més importants sobre la creació d'un musical.

La representació va durar dos hores i trenta minuts, amb una pausa de quinze minuts entre mig. Durant l'espectacle vaig poder apreciar la tècnica de transició de les escenes, tot atenuant les llums quan es canviava d'escena. Els personatges posseïen una gran veu, tot cantant sobre la música en directe i ballant d'una manera esplèndida. Sobre aquell escenari, els personatges van mostrar totes les hores i mesos que havien estat assajant aquest gran projecte.

Vaig poder sentir temes com *Bienvenidos* de Miguel Ríos al principi, *Corazón Partío* de Alejandro Sanz, *A Dios le pido* de Juanes o *Tenia tanto que darte* de Nena Daconte, entre altres.

Des de la meua perspectiva, aquest musical s'assembla en diverses tècniques al musical que jo he creat i dirigit, com la utilització de diverses cançons, totes explicant un estat o sentiment diferent, cantant els temes més importants en l'evolució d'aquesta cadena musical, en la música en directe i sobretot amb la il·lusió que ells han realitzat aquest projecte, tal i com es notava a les seves expressions facials al acabar i sentir els aplaudiments multitudinaris d'aquell teatre.

**(Vegeu annex 17)**

## Com es realitza un musical.

**Entrevista a Laura Hernández** (Adjunt de producció tècnica del musical "40 El Musical")

**L.R: Com s'inicia la idea d'un musical?**

L.H: *Primer de tot un guionista que ha creat un guió, el presenta en forma de projecte a diversos productors. Si idea agrada, el productor accepta, depenent del capital del qual disposi, per a dur a terme aquest projecte.*

**L.R: Llavors, el productor és la mateixa persona que dirigeix el musical?**

L.H: *Majoritàriament no.*

*El productor musical busca un director per a dirigir l'obra ja que un productor porta més d'un projecte alhora. Alhora el productor també negocia amb diverses persones per a dur a terme el so, les llums, la part escènica, vestuaris i tot el que un musical necessitar per a tirar endavant.*

**L.R: I els personatges com els trieu? Feu càstings?**

L.H: *Sí, per a buscar els personatges hem fet càstings. Alhora de buscar-los, ens centrem des d'un principi, que encaixin amb el perfil que busquem segons l'actitud del personatge. També han de disposar d'una bona veu i saber ballar i moure's per l'escenari sense por.*

**L.R: Els músics però, com els busqueu?**

L.H: *Els músics els busquem fent càstings també. En aquest aspecte també busquem la perfecció, que sàpiguen tocar i llegir partitures i sobretot que sàpiguen improvisar.*

**L.R: I un cop triats els personatges, assageu diàriament?**

L.H: *Sí, assagem cada dia per poder estrenar-lo com més aviat millor. Normalment el temps d'assaig dura entre cinc i sis mesos abans de l'estrena. Assagem entre unes vuit i deu hores cada dia. Hi ha dies però, que rebaixem una mica les hores.*

**L.R: Pel que fa a les transicions d'escena, quina creus que és la millor tècnica?**

L.H: *Les transicions normalment en un musical es fan atenuant la llum de l'escenari. No dic que sigui la millor tècnica, però la majoria dels musicals utilitzen aquesta forma de canvi d'escena. També, en alguns casos, es deixen els músics tocant sense apagar els llums i en quan entren els personatges de la següent escena, canvien la cançó per la següent. Aquestes són les dos tècniques que més s'utilitzen.*



Laura Hernández firmant un autògraf després de l'entrevista.

## 8. El musical

### 8.1. Introducció

El viatger del temps és un musical de creació pròpia basat en l'evolució musical i de tendències del rock i el pop de mitjans segle XX a principis del XXI.

Aquest projecte va començar sent una broma de la meva germana un dia d'estiu, assajant per a un ball d'una Festa Major, en que de cop se l'hi van il·luminar les idees i em va fer una proposta. En un principi vaig veure que era un projecte massa agosarat, de molta dificultat però alhora molt interessant. A partir d'aquí doncs, vaig començar a plantejar-me en que basar aquest treball; de bon principi vaig pensar en efectuar un musical que englobés totes les cançons espanyoles presentades en la història del festival d'Eurovisió, però els temes de la qual partia aquella base eren realment "cutres". Així doncs, vaig continuar amb la idea d'un musical d'Eurovisió però que es basés només en les cançons guanyadores de la història d'aquest festival, però hi havia un excés de temes i alguns sortien del meu gust musical. Seguint la línia que Eurovisió marcava de l'evolució natural de la música que s'havia anat presentant al llarg del temps, se'm va acudir la idea de crear un musical basat en l'evolució de la música però escollint els temes que més m'agradessin del pop i el rock nacional i internacional.

Arribat a aquest punt, l'únic que necessitava per engegar el projecte, era una gran col·laboració de persones que m'ajudessin a començar de zero aquest gran repte. La qüestió era: de quin lloc aconseguiria tanta gent predisposada a ajudar en un treball de recerca? Ràpidament vaig trobar la solució a casa; la meva germana que n'entén molt d'aquest àmbit, va acceptar amb les mans obertes a ajudar-me. Més tard, quan la idea d'aquest treball ja estava assentada i el poble de Calaf n'havia sentit a parlar, ja que hi passava grans estones a l'estiu, alguns dels meus amics d'allà sense que jo els hi demanés, van oferir-me la seva ajuda. Tanta va ser la col·laboració dels calafins que finalment vaig decidir dur a terme els assajos en aquest poble. Llavors, disposava de dos opcions: demanar que em cedissin el teatre del Casal per a fer els assajos, o preguntar-ho a la sala del bar Casino. La nostra opció va ser el bar Casino, tot presentant-li una sol·licitud d'arrendament. **(Vegeu annex 18).**

Per lligar la música amb una història i per fer així teatre musical, se'm va acudir de basar-ho amb la coneguda història d'un científic amb l'objectiu d'arribar amb una màquina del temps al futur, però que per error viatja al passat. Amb l'ajuda de la meva germana, vam crear els diàlegs i la veu en off, que es sentiria al principi de la representació, tot basant-nos en la pel·lícula *El planeta de los Simios*. **(Vegeu annex 19).** Tot estava encarrilat: ja es podia començar a assajar.

## 8.2. Diari d'assaigs

### Dia 1: Divendres 22 d'octubre

Avui és el dia. Començo els assajos amb un gran nombre de participants que ni tan sols em pensava que tindria. La veu del projecte musical del meu treball de recerca es va escampar per Calaf i a part d'unes amigues meves d'allà, molta més gent ha volgut participar. Per aquest motiu els assajos a partir d'ara es faran allà, a un local social conegut com "El Casino de Calaf" que m'han cedit a canvi de pocs diners.

El primer pas en tot aquest projecte, ha estat posar un ordre en els temes que interpretarem tots junts i un cop fet això, entre tots el que hem estat presents a l'assaig d'avui hem fet el repartiment dels actors, actrius, coreògrafes i ballarines per a tot el musical i hem arribat a un acord pels assajos posteriors. Han estat unes

decisions difícils que ens hi hem passat almenys una hora i mitja discutint i intentant arribar a una conclusió definitiva pels horaris. Almenys hi hem trobat solució. Seguidament, amb la Judit Soler i la Míriam Toro, les coreògrafes, hem fet el pas més costós de tot el projecte musical; el primer ball amb el tema "En Forma" de Glenn Miller. No hi ha hagut la presència de cap tipus de mal entès entre elles i a part, les he vist amb moltes ganes d'afrontar tota aquesta feinada.

Més tard, ha vingut l'Alba Borràs, una de les cantants, i hem pogut arribar a escenificar dos temes; "Estando contigo" de la Marisol i "La, la, la" de Massiel.

El tema comença a funcionar. Esperem que tot continuï amb aquest ritme i amb aquests tres mesos puguem fer d'aquest petit projecte, un gran musical.



Susanna i Laura Rosell pensant la col·locació general.



Dia 2: Dissabte 23 d'octubre

Avui hem fet el segon dia d'assaig. Com a petita conclusió, ha estat un dia caòtic. A les onze del matí hem començat a assajar fins a dos quarts de set de la tarda sense parar gairebé ni per dinar.

El primer assaig del dia l'hem fet amb la Judit Soler, la Míriam Toro, la Diana Duocastellà, l'Esther Closa i la Laura Torrecassana, totes ballarines. Més tard ha vingut



Ballant Grease.

el Jose, el baixista que ens ha injectat una dosi d'optimisme amb la seva rapidesa d'aprenentatge i de la manera que toca; ens hem quedat totes impressionades. Seguidament hem fet assaig amb l'Alba Borràs. Ahir amb ella vaig poder observar grans progressos, sobretot en el moment de la posta en escena ja que es veia una noia tímida sobre l'escenari, però un cop dins del paper, ha canviat completament i ho ha fet sense cap tipus de por. Amb els seus balls també hi ha hagut un progrés, tot i que li continua costant aprendre segons quins moviments.

A la tarda teníem assaig amb el guitarrista, però no s'ha presentat i hem aprofitat per assajar amb una de les coristes; l'Esther Revuelta, una noia que afina bastant, però que li costa cantar una veu que no sigui de la melodia. Hem estat una hora cantant el mateix sense cap resultat, però bé, és el primer dia que ella assaja. Posteriorment espero veure resultats.

Seguidament ha arribat el Guillem per mirar partitures de violí, però com que les companyes no els ha estat possible venir avui, hem aprofitat per repassar veu amb cançons com la de "Grease". Finalment hem assajat amb les noies que toquen el violoncel, l'Alba Sánchez i la Bàrbara Giralt, amb qui s'ha avançat molt en el tema instrumental amb la gran musicalitat que presentaven i el bon ritme que portaven.

Per ser el segon dia, crec que el projecte està anant pel camí correcte. Espero més resultats com els d'avui.

### Dia 3: Diumenge 24 d'octubre

Comencem el tercer dia d'assaig tot arribant una hora abans al local d'assajos. Aquesta estona que no hi havia ningú, hem assajat amb l'Esther Revuelta començant on ho vam deixar ahir, no hem pogut aconseguir que fes una veu diferent a la melodia. Finalment he constatat que farà la primera veu allà on li toqui fer de corista. Una hora més tard ha arribat la Xènia, una de els violinistes i ens hem estat mirant les partitures. A ella li ha costat més i això m'ha desanimat una mica. Després hem assajat amb la Clara i l'Anna, la saxofonista i una de les flutes respectivament, qui també ens han desanimat molt pel mateix motiu, a més ens han avisat que fa molt temps que no practiquen l'instrument. Dins aquest escenari de desanimació ha arribat la Marina, una de les cantants, que m'ha alegrat el dia amb les seves millors interpretacions damunt de l'escenari; hem pogut sentir temes com *Mecano*, *Volaré* o *Grease*.

### Dia 4: Divendres 29 d'octubre

Els divendres són els dies que menys estona assagem ja que jo tinc classe de música quasi tota la tarda. El pla per avui era assajar amb les ballarines i el Guillem, un dels nois que canta, però per aquest fet només hem muntat l'escenografia del tema *Mambo n. 5* i *Grease*. Puc afirmar amb àmplies paraules que anem relativament endarrerits. Amb prou feines arribarem al dia de la representació, i cal mentalitzar-nos que només queden dos mesos i mig.

### Dia 5: Dissabte 30 d'octubre

Quin assaig el d'avui. Realment el considero un dia caòtic. Primerament, com cada dissabte a les onze del matí començàvem l'assaig. A causa d'un partit de futbol que han canviat d'hora justament aquest matí, hem tingut que canviar tots els assajos i repartir-los en diferents hores de la tarda nit. La nova reestructuració de les hores no les he quadrat del tot bé i molta gent ha assistit a l'assaig a la mateixa hora. Tot i això hem pogut mirar coses i repassar pinzellades de tot el que tenim fins ara, sobretot veu i balls. Com a complement de la tarda, la Judit, la coreògrafa que m'ajuda a muntar els balls, s'ha torçat el peu i hem tingut que córrer a urgències de Calaf perquè el tenia realment inflat. Per sort, no ha sigut res greu.

Per finalitzar l'assaig, han assistit persones que encara no havien passat musicalment pels meus ulls, i mai encara havien vingut a assajar. Això ha estat un punt valoratiu molt positiu, perquè hem avançat un pas més, que considero que, després d'aquest dia, el cansament es podia compensar amb aquest petit tros de benestar.

Dia 6: Dilluns 1 de novembre

D'esquerra a dreta: Alba Sánchez, Laia Trepal i Xènia Oller assajant un dels primers dies.

Avui he programat aquest assaig perquè no teníem classe d'institut, així que he intentat avançar feina des d'aquest punt que tant em preocupa.

L'assaig ha estat programat a les dotze del matí, citant alguns dels músics disposats a tocar en el projecte. Han assistit la Xènia, violinista, la Laia, violista, i l'Alba Sánchez, violoncel·lista amb les quals hem pogut practicar les dues primeres peces del musical, *En forma* i *Manisero* en un assaig de dues hores.

En l'àmbit musical, encara queda molta

feina per endavant, ja que és la més lenta de fer, i per a elles costa aprendre-se-les. La conclusió en aquest aspecte és augmentar els assajos per part de l'orquestra.

Més tard ha assistit la Judit, la Marina i l'Alba, ballarina i cantants respectivament, amb les quals hem pogut assajar la part escènica de les cançons. i vam assajar la part escènica de les cançons.

Ha estat un assaig extraordinari, ja que s'ha avançat feina i s'han finalitzat cançons com *Waterloo*, *Grease*, *Mambo n 5*, *En forma* i *La,la,la*.

Dia 7: Divendres 5 de novembre

Com cada divendres, només hem disposat de dues hores per assajar. Primerament hem fet un repàs dels balls fets amb la Judit i la Míriam i després hem muntat el ball de *Ricordate Marcellino*, però no hem tingut temps d'acabar-lo a causa de l'arribada d'un altre cantant, el Guillem. Amb ell i la Judit, hem pogut muntar el ball de *La Faixa*, costosament al tractar-se d'un pas doble ballat amb parelles. Alhora d'ensenyar-ho als altres nois, preveig problemes. Almenys avui hem aconseguit quadrar els passos amb el Guillem, però cal dir que ens ha costat una mica.

Dia 8: Dissabte 6 de novembre

Avui l'assaig l'he fet començar a dos quarts d'onze del matí per tal de comprimir en un llarg dissabte, el major nombre d'assajos possibles. Cal tenir present cada dia l'escassetat de temps de la qual dispo.

Primerament hem assajat amb l'Alba Borràs l'apartat de la veu, tot el que teníem fet amb ella i retocar algunes notes desafinades. Una hora més tard han arribat la meitat de les ballarines per assajar el *Ricordate Marcellino*. Un cop assajat ha vingut l'altra part de les ballarines amb qui hem assajat el *Volare* i *La Faixa*.

A la tarda ha assistit a l'assaig l'Aloma, una de les cantants i hem practicat amb ella el ball de la *Lady Marmalade*. Finalment, amb la Marina, he assajat part de la veu i ball.

Avui ha estat un dia d'un bon avanç per part de les veus i dels balls. La part instrumental però, queda de moment reduïda a dues cançons de les trenta set presents en el treball. De moment queda l'opció de que, si no dispo del temps suficient per a que l'orquestra s'apregui totes les cançons, les seqüències sonaran en el seu lloc.



Alba Borràs repassant la part cantada que li correspon.

Dia 9: Diumenge 7 de novembre

L'assaig d'avui no estava previst, ja que els diumenges al Casino s'hi fa ball de tarda, i a les dos del migdia el teatre ha d'estar lliure. Finalment hem fet un petit assaig per poder avançar un pèl més. Han assistit a aquest assaig extraordinari la Diana, la Míriam, la Judit, la Susanna, la Marina i l'Eva. Simplement hem fet un repàs dels balls i hem muntat alguna altra coreografia. Aquest cap de Setmana ha estat realment ple de treball de recerca per cada moment d'aquest, tot el dia dinant a Calaf, dinant amb deu minuts per continuar l'assaig amb els següents assistents. Hem acabat ràpid per la saturació que portàvem des de divendres.

Dia 10: Divendres 12 de novembre:

Un dia d'assaig curt i sense poques aportacions. Hem repassat tots els balls que tenim fets fins a dia d'avui i hem fet el nou ball de *Maquillaje*. També hem efectuat alguns canvis en la coreografia del ball de *Thriller*. Finalment, hem tingut problemes amb els altaveus d'assaig i segurament haurem d'efectuar un canvi.

Dia 11: Dissabte 13 de novembre:

Ha estat un assaig intents en veus, començant a dos quarts d'onze del matí amb el Guillem, el qual hem practicat la seva cançó estrella *Thriller* i li hem ensenyat els passos de *La Faixa*. Cal destacar el caràcter difícil del Guillem, que hi ha moments que es distreu i està molta estona sense fer cas a res, prenent-se aquest projecte com una broma. De moment aquesta cançó, efectuada per tres nois, només l'hem practicat amb ell i les tres ballarines.

A partir de les tres de la tarda, hem assajat amb els músics, repàs de les dos primeres peces que es saben i lectura d'alguna altra. Ha estat un dia normal, sense cap tipus d'estrès i amb un ambient tranquil.

Dia 12: Dissabte 20 de novembre:

L'assaig l'he programat per les onze del matí. Hem començat amb l'Adrià i el Guillem iniciant el tema del *Duo Dinámico*, mentre les ballarines efectuaven el ball d'aquest. Cal dir que els ha sortit genial i m'he animat molt moralment. Seguidament hem fet el ball de *Dile*, i a la tarda la Marina l'ha assajat juntament amb les ballarines.

Més tard ha assistit l'Alba, i hem repassat totes les seves cançons. Cal destacar que es la que més està treballant, i sobretot la que més m'ajuda a aixecar la moral en els moments d'estrès total. Ha estat un dia d'avanç en el sentit de veus i balls, cada dia però això es va notant. La part instrumental continua apartada d'aquest avanç.

Dia 13: Dissabte 4 de desembre:

Comencem l'assaig com cada dia, però avui amb un nou fitxatge en la part instrumental: el bateria. És un noi de Lleida, amic de la meva germana, que s'ha disposat a participar en aquest projecte i intentar que amb la bateria, es vegi encara més real la posta en escena. Avui però, no ha portat l'instrument a causa de les grans dimensions d'aquest. Durant el dia, ha estat escoltant les músiques i intentant treure els ritmes per a la bateria.

A les dotze del migdia, han arribat les ballarines i s'han dividit ens els dos grups d'escenificació per a poder treballar millor. Unes han muntat el ball de *Libre* i *Toxic*, i aquest últim l'hem efectuat

amb la cantant, en aquest cas jo mateixa. Pel que fa al tema de Nino Bravo, no hi ha més remei que el faci una de les nostres cantants; la Marina.

A les tres de la tarda ha vingut l'orquestra, concretament la violinista, la violista, el violoncel·lista i el baixista. Hem fet la peça del Dúo Dinámico amb baix, i Estando Contigo amb l'orquestra sencera. Amb aquest aspecte, se'ns han fet les nou del vespre i hem acabat plegant, saturats.

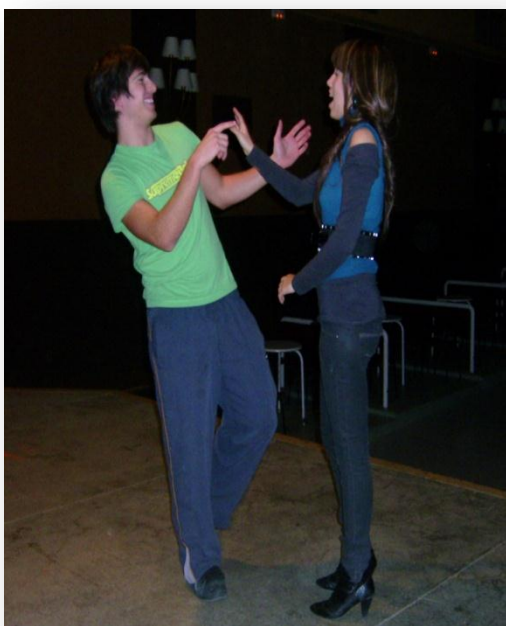
#### Dia 14: Dilluns 6 de desembre:

Avui és el primer dia del pont de la Puríssima i l'he aprofitat per dur a terme un altre assaig juntament amb la incorporació d'una flautista de Barbens, que he conegut al conservatori. Cal esmentar la seva ràpida capacitat d'aprenentatge ja que amb una sola llegida, ja li surten les peces. Així doncs, hem efectuat assaig amb la petita orquestra més la nova incorporació. Hem avançat respecte al tema de cançons, que dies endarrere portàvem molt atraçat, tot acabant la peça instrumental de *El hombre del piano*, sense cantant de moment, ja que l'Aloma està a Barcelona a la Universitat aquests dies.

També hem repassat les cançons inicials, i fins i tot ens hem decantant per la part instrumental del *Titanic*, de moment amb flauta i piano. Posteriorment hi afegirem la part de corda.

L'assaig però, ha finalitzat a la una del migdia, ja que teníem un dinar familiar.

#### Dia 15: Dimarts 7 de desembre:



Ramon Verdés i Laura Rosell  
assajant la part teatral.

Al matí no hem programat assaig. A partir de les tres hem començat amb les ballarines, la Judit, la Míriam, l'Anaïs, la Laura Torrecassana, l'Esther Closa, la Diana i l'Eva, tot efectuant el repàs diari d'algunes de les cançons que menys es saben. Hem estat tot el matí així, ja que hi havia algunes noies que no es sabien el ball del *Toxic* i altres que no se'n recordaven dels més primerencs. No hem avançat en aquest aspecte.

A la tarda ha vingut a assajar el Ramon, cantant i actor, i li he ensenyat el complicat ball de La Faixa que encara no

es sap ara. La lletra li ha costat molt d'aprendre però finalment ens en hem sortit. Cal esmentar però, que amb la part teatral, ell és insuperable. Li he proposat un repte: posar-se a sobre l'escenari i que es deixés dur per la improvisació del tema de la qual va el projecte musical. Li ha sortit perfecte, tot sense el monòleg que jo li havia preparat.

Finalment ha vingut a assajar petita part de l'orquestra: la violista, la violinista i la violoncel·lista i hem fet un repàs de totes les peces que teníem fins ara.

Un dia normal, sense grans procediments, però si amb l'esperança d'acabar aquest musical.

#### Dia 16: Divendres 10 de desembre:

Avui ha estat un assaig relativament curt, ja que jo tinc classes de música els divendres a la tarda. Han assistit les dues ballarines principals, la Judit i la Miriam, i hem modificat de nou el ball de *Thriller* i *Dile*. L'assaig doncs, ha durat dos hores i no hem tingut l'oportunitat de muntar cap més coreografia. Elles però, els balls que hem canviat, els hi han ensenyat a les ballarines restants i demà al matí, ja tindrem l'oportunitat de veure-les totes efectuant les noves modificacions.

#### Dia 17: Diumenge 18 de desembre:

Nou fixatge musical! Noves esperances per acabar aquest projecte! Felicitat, és el que jo sento en aquest moment.

Portàvem dos setmanes sense que ens vingués a assajar l'Adrià i avui tampoc s'ha presentat. La meva opinió respecte aquesta actitud, crec que es deu a la falta de maduresa, ja que no avisa i em desmanega els assaigs. Però avui s'ha solucionat el tema.

Un company de feina de la meva germana, el Xavi, ens ha proposat de cantar en aquest musical. Té una veu espectacular i una capacitat d'improvisació i musicalitat esplèndida. Realment excepcional. Clarament li he dit que sí, que necessitàvem la seva ajuda, i amb només un matí, hem fet les cançons de *Yesterday* i *Let it be* instrumentals, ell tocant la guitarra i cantant, el Mambo n 5 que finalment ell cantarà, *Something Stupid* amb la Susanna i una nou tema incorporat; *El vals del obrero* de Ska-p. També hem tingut



Conan Fraile, bateria del grup, i Laura Rosell, pianista, assajant *Yesterday*.

la presència del Conan, el bateria, que ens s'ha orientat amb els ritmes de totes les cançons que ell ha de tocar.

A la tarda, hem efectuat un gran assaig amb l'orquestra, ja que s'han après la cançó de *Something Stupid* i *Estando contigo*. El Xavi també s'incorpora a partir d'avui a l'orquestra com a viola. Paral·lelament a la part instrumental, l'Alba va assistir de nou a l'assaig, i vam fer un repàs general de tots els seus temes. Ella és, sens dubte, la que més avançada va, respecte els altres. Ha estat un dia, sensacional.

#### Dia 18: Dijous 23 de desembre:

En aquestes èpoques nadalenques, els assaigs continuen amb més ganes que mai, ja que cada dia s'acosta més el dia de la gravació i sobretot, el dia de la representació.

Avui hem iniciat l'assaig com cada dia: a dos quarts de deu del matí. Tot just arribar al Casino, ja hi hem trobat alguns dels músics que havia citat, tots asseguts a les seves respectives cadires. Ràpidament hem començat amb un repàs general que ens ha servit per a treure a la llum els dubtes més enemics abans del gran dia. Seguidament hem fet dos temes nous: *Me gustas mucho* i *Rasputin* instrumentalment.

A partir de les tres de la tarda, vaig haver de marxar cap a Cervera per a fer un encàrrec tot agafant el tren. A Calaf però, va continuar l'assaig dirigit per la meva germana. Durant les tres hores que van assajar, totes les ballarines van acabar el tema *Thriller*, *Me gustas mucho* i *Toxic*, després d'efectuar alguns canvis. Ara per ara, només ens queda acabar el musical. Ens falta finalitzar-ho amb el tema estrella *We don't speak Americano*, el qual efectuarem a l'assaig de demà. Cal introduir també els diàlegs intermedis del científic a qui donarà vida el Ramon, que encara no hem assajat del tot.

#### Dia 19: Divendres 24 de desembre:

Avui hem arribat tard. Tot i això no hi havia ningú quan hem arribat. Els hi tocava als nois, ja es veia, i el seu passotisme s'ha notat molt. L'assaig doncs, ha començat dues hores més tard perquè els hem hagut de trucar. Un dels quals, l'Adrià, no s'ha presentat i no ha avisat. Aquest noi ja fa un mes que no es presenta a cap assaig, i realment estic per fer-lo fora. Finalment s'han presentat dos dels tres nois, el Ramon i el Guillem. Amb el primer, hem començat la part escènica del principi i se l'ha après amb un gran èxit. Amb el segon, hem assajat la part de violí que encara mai no havíem mirat amb ell. Després amb els dos, hem escenificat *La Faixa* amb una de les ballarines, i es pot dir que finalment està acabada.



Dia 20: Dilluns 27 de desembre:

Avui ha sigut l'últim dia que hem pogut retocar alguna cosa abans de l'assaig general. Hem començat a la tarda amb l'assistència d'una ballarina i coreògrafa, la Judit, la qual juntes hem muntat l'últim ball: *We don't speak americano*. Aquesta seqüència consta de la versió antiga i de l'actual, ajuntades amb una mateixa cançó. Així doncs, hem dividit tots els participants en dos grups i hem començat a fer una pluja d'idees perquè fos un ball espectacular.

Paral·lelament, han assistit l'Ester Revuelta i l'Alba, cantants. Amb elles he pogut treballar veus i acabar les seves peces, sobretot *Me colé en una fiesta* interpretada per l'Ester ja que feia dies que no podia assistir a cap assaig.

Finalment, hem acabar el tema *We don't speak americano* tot ballant dividint l'escenari amb dos i ballant en una meitat d'aquest la part antiga i a l'altre la part actual. Cal esmentar que hem gravat aquest assaig per tal de veure com queda el ball des d'una perspectiva exterior.

Demà doncs, és l'assaig general i crec que avui hem deixat enllestits els detalls més perjudicials d'aquest projecte. En teoria, era demà quan tenia que gravar el musical i que aquesta gravació fos l'enviada al professorat, però crec que cal esperar uns quants dies més per a rectificar alguns detalls quan hi siguem tots presents.

Dia 21: Dimarts 28 de desembre: PRIMER ASSAIG GENERAL

Avui ha estat l'únic dia que he vist la llum d'aquest projecte. Tots els participants junts, tot el musical d'una tirada i la música i les veus en directe alhora ha sigut genial.

Han assistit tots menys una ballarina, la Laura Torrecassana, que ha hagut de marxar per causes personals. Cal esmentar, la presència del tècnic de so que és el Quim Ferrer, un equip de so boníssim amb micròfons de cantant professional, uns grans altaveus i sobretot, les ganes que tothom tenia per dur a terme aquella representació.

Hem tingut molts problemes a l'hora de fer els canvis de vestuari de les ballarines, ja els dos grups es van alternant les cançons i només tenen dos minuts per canviar-se i pentinar-se.



De dreta a esquerra: Alba Borràs, Laura Rosell i Marina Torra a la prova de vestuari de l'assaig general, *The Spice Girls*.

El Xavi, un dels principals cantants, també ha tingut problemes a l'hora de fer canvi de vestuari, canvi d'instruments i canvi de micròfons. En aquest aspecte ha sigut un desastre.

Això s'intentarà perfeccionar al màxim, però encara em falta una genialitat.

Els pentinats de les ballarines no s'han pogut fer a cap ball, però estem buscant medis per intentar fer pentinats d'època a cada una amb qüestió d'un minut.

Pel que fa a la part instrumental, ha quedat força bé sense la presència de micròfons per augmentar la sonoritat dels instruments, inclús la flauta travessera es sent a la perfecció sense un micròfon. La part del piano, ha quedat horrible, ja que no tinc un pedal per a fer ressonar els acompanyaments i queda totalment buit i casolà. Intentaré però, buscar un nou piano amb entrada de pedal elèctric.

Pel que fa als balls, han quedat molt bé, i es nota un gran assaig per part de les ballarines. D'altra banda, alguns cantants com l'Adrià i el Guillem en el tema del *Duo Dinámico*, han desafinat molt i no saben ballar alhora. Això mostra la poca assistència en assajos anteriors. En el tema *With or without you* hi havia absència de ball i de veu, interpretat per l'Adrià. Les altres cançons han sortit millor.

Abans de la representació, cal millorar moltes coses, i crec que hauré de programar un assaig cada dia o màxim cada dos.

Ara sí però, puc dir que aquest musical està acabat, però encara no puc afegir el "pràcticament".

#### Dia 22: Dilluns 3 de gener de 2011:

L'assaig d'avui ha sigut l'últim convocat abans de l'estrena aquest mateix dissabte dia 8 de Gener. Hem fet un repàs general amb les ballarines i alguns cantants de tots i cada dubte que pogués sorgir durant aquesta intensa tarda.

Han assistit totes les ballarines menys la Diana Duocastella per situacions personals. Pel que fa als cantants, només ha faltat la presència de l'Aloma. Finalment aquesta noia no cantarà el dia de l'espectacle per problemes personals.

La durada màxima de la representació és una hora i trenta minuts aproximadament, calculada la setmana passada durant el primer assaig general.

Demà dia 4 de Gener presento que serà un dia caòtic i estressant ja que intentarem gravar l'espectacle amb càmeres casolanes.

Dia 23: Dimarts 4 de Gener de 2011. SEGON ASSAIG GENERAL

La convocatòria de tots els participants ha estat programada a les quatre de la tarda, i hem sortit de la sala a dos quarts d'onze de la nit.

Entre pentinats, vestuaris, muntatge de l'equip de so i llums i tot plegat, hem començat a gravar a dos quarts de sis de la tarda.

Començant per la primera cançó, hem anat seguint un ordre cronològic de les cançons, repetint les errades que sortien en alguns temes, tants cops com feia falta. La gravació de la primera part ha durat una hora aproximadament i un cop acabada però, hem fet un descans de quinze minuts, ja que la gent començava a estar cansada.

La segona part ha durat molt més del que ens esperàvem. Els participants havien de marxar i hem hagut d'alterar l'ordre per a finalitzar la gravació, que ens ha durat tres hores ben bones. Cal afegir també, que l'actor principal, el Ramon, no ha pogut assistir avui a la convocatòria per a la gravació ja que estava malalt. Hem quedat doncs, que la seva part serà gravada el dia de l'actuació mateix, en directe. A causa d'això, al vídeo canta el Xavi el tema de *La faixa*, tot i que el dia de la representació ho farà el Ramon.

A partir d'avui ja s'han acabat els assaigs, i només queda veure com sortirà l'actuació. Hem assajat molt, ens hem ajudat moltíssim i hem treballat d'una manera exagerada per aconseguir bons resultats el dia 8 de Gener. La nostra gran il·lusió és que el públic gaudeixi amb la nostra actuació i pugui valorar el gran esforç que hem dut a terme durant aquests intensos tres mesos.

**(Per a més fotos dels assaigs, vegeu annex 20)**



Tots els participants al musical *El viatger del temps*. Gràcies a tots!

### 8.3. Ordre cronològic dels temes del musical:

- 1- *En Forma* de Glenn Miller–  
**Instrumental**(Swing)
- 2- *Manisero* de Antonio Machín–  
**Susanna Rosell**(ritme tropical)
- 3- *Mambo nº5* de LouBega– **Xavier Piñol** (Mambo)
- 4- *Ricordate Marcellino* de Renato Carassone- **Laura Rosell** (Fox trot italià)
- 5- *Volaré* de Dominico Modugno–  
**Marina Torra** (Fox trot italià)
- 6- *Quince años* del Duo Dinámico –  
**Adrià Solà i Guillem Bosch** (Pop)
- 7- *Estando contigo* de Marisol– **Alba Borràs** (Fox- pop)
- 8- *Dile* de Luís Aguilé– **Xavier Piñol** (fox hispànic)
- 9- *Yesterday* de The Beatles-**Xavier Piñol** (beat)
- 10- *Something stupid* de Frank i Nancy Sinatra– **Xavier Piñol i Susanna Rosell** (slow)
- 11- *La, la, la* de Masiel– **Alba Borràs** (pop)
- 12- *La faixa* de La Trinca– **Adrià Solà, Guillem Bosch i Ramon Verdés** (pas doble)
- 13- *Let it be* de The Beatles– **Xavier Piñol** (beat)
- 14- *Me gustas mucho* de Rocío Durcal-  
**Susanna Rosell**(ranxera mexicana)

- 15- *Libre* de Nino Bravo– **Xavier Piñol** (pop dels 70)
- 16- *Waterloo* de ABBA– **Alba Borràs i Laura Rosell** (pop)

#### Mitja part



- 17- *Lady Marmalade* de Mouline Rouge– **Susanna Rosell, Alba Borràs, Laura Rosell i Judit Soler.**
- 18- *Rasputin* de Boney M– **Adrià Solà, Marina Torra i Esther Revuelta.** (pop)
- 19- *Grease*– **Adrià Solà, Marina Torra, Guillem Bosch i Alba Borràs.** (pop)
- 20- *El hombre del piano* de Ana Belén–  
**Susanna Rosell** (slow)
- 21- *Thriller* de Michel Jackson–**Guillem Bosch** (pop)
- 22- *Satisfaction* de Rolling Stones–  
**Xavier Piñol** (rock and roll)

- 23- *Maquillage de Mecano*– **Marina Torra** (pop)
- 24- *Me colé en una fiesta* de Mecano– **Esther Revuelta** (pop)
- 25- *With or without you* de U2– **Adrià Solà** (pop)
- 26- *Boig per tude* Sau– **Xavier Piñol** (pop contemporani català)
- 27- *Wannabe* de The Spice Girls **Aloma Giralt, Laura Rosell, Susanna Rosell, Marina Torra i Alba Borràs**. (pop nord-americà)
- 28- *El vals del obrero* de Ska-p- **Xavier Piñol** (Ska)
- 29- *La vida es bella* de Noa i Miguel Bosé– **Laura Rosell i Guillem Bosh** (música contemporània)
- 30- *My heart will go on* de Celine Dion – **Susanna Rosell** (slow- música contemporània)
- 31- *El 28* de la Oreja de Van Gogh– **Alba Borràs** (pop)
- 32- *Girlfriend* de Avril Lavinge– **Marina Torra** (rock)
- 33- *Toxic* de Britney Spears- **Laura Rosell** (pop)
- 34- *The boy does nothing* de Alesha Dixon – **Marina Torra** (mambo-pop)
- 35- *Single ladies* de Beyonce– **Judit Soler** (pop-dance)
- 36- *Americano (remix)* de Yolanda be cool i RenatoCorassone – **Instrumental** (dance i fox italià)



#### **8.4. Tot sobre el “El viatger del temps”, El Musical**

##### **Per què *El viatger del temps*?**

*En un principi tenia tot un seguit de cançons amb ordre cronològic del passat al present i ho havia de lligar amb una representació teatral per a catalogar-lo de musical. Se'm va acudir doncs, crear un personatge fictici que intenta viatjar al futur per aconseguir un gran mèrit personal, però que s'acaba equivocant i arriba al passat. D'aquesta manera l'espectador pot captar l'argument de l'obra i el perquè de iniciar el musical l'any 1940.*

##### **Per què iniciar el musical en aquest any?**

*Abans de seleccionar els temes que interpretàriem, vaig estar escoltant un seguit de cançons de diverses dècades, prèviament triades exhaustivament. D'aquesta tria, la que més em va copsar va ser el tema “En Forma” de Glenn Miller pel fet que era instrumental i així no es donava centralisme a cap cantant del musical a l'hora de començar. Llavors, al saber acuradament a quin any pertanyia aquest tema, vaig decidir que podria ser un bon any per a iniciar el musical. També cal destacar el gènere d'aquesta cançó, ja que es tracta un swing, un gran antecedent del rock.*

##### **Música:**

*Les seqüències MIDI que han sonat al musical, tenen procedències diferents: algunes m'he les han cedit l'orquestra Montse i Joe Transfer i d'altres les he aconseguit d'una pàgina web d'Internet. Un cop disposava de les seqüències musicals, amb l'ajuda de la meva germana, les tallava i les arranjava amb el programa Emagic Logic Platinum. Com que, aquest tipus de seqüències sonen més aviat empobrides, vaig decidir afegir-hi una petita orquestra per a donar-li més cos musical. D'aquesta manera vam treure d'oïda, les partitures per als instruments.*

##### **Vestuari:**

*Després d'analitzar atentament el vestuari de cada dècada, vaig fer una recerca per diferents familiars i amics perquè hem cedissin les robes més antigues que ells tinguessin. Vaig aconseguir multitud de vestuari i fins i tot me'n va sobrar després d'una tria exhaustiva.*

##### **Per què 36 cançons?**

*Vam fer que la durada de cada cançó fos de dos minuts aproximadament i així contàrem el temps i ens van sortir al voltant d'unes trenta-sis cançons.*

### **8.5. Despeses del musical:**

- Arrendament del teatre: l'hem utilitzat per assajar i per representar l'espectacle davant d'un públic. **Cost:** 60% dels guanys total del pagament de les entrades. (Negociable segons el total dels guanys). **Cost final:** 388,8€
  - Pagament del transport dels actors procedents de Lleida. **Cost:** 61,50€
  - Els cartells: per anunciar la representació d'aquest treball i fer-ne publicitat tot fent-ne cinquanta. **Cost:** 35€. (Vegeu annex 21)
  - Compra de piles per als micròfons. **Cost:** 22,4€ (assaig general i actuació).
  - Pagament de la benzina de la furgoneta que traslladarà l'equip de so i llums. **Cost:** 42,5€
  - Compra d'esprais per tintar cabells: els hem utilitzar per a tintar una perruca de blanc, per tal d'envellir el personatge principal. **Cost:** 0,83€
  - Compra de maquillatge i ornamentació per al vestuari. **Cost:** 71€
  - Compra de tres pacos de cent entrades cada un per vendre a taquilla el dia de l'actuació. **Cost:** 4€
  - Compra de disquets per a efectuar la gravació. **Cost:** 4,95€
  - Confecció del vídeo DVD. **Cost:** 100€
  - Carpeta per a efectuar la presentació del treball: **Cost:** 2,60€
  - Din A-4 plastificat per a la carpeta. **Cost:** 14,85€
- ❖ La finalitat de dur a terme la representació del dia 8 de gener era, a part de gaudir al màxim fent una cosa que a tots ens agradava, guanyar diners per a poder pagar el lloguer de la sala i totes les despeses que aquest treball m'havia ocasionat. En un principi les entrades les havíem posat al preu de 5€ per persona per a tots els assistents, però després de diverses crítiques i queixes d'alguns dels participants, vam rebaixar el preu a 3€ amb la intenció així, que hi assistís molta més gent. En aquest aspecte, estic impressionada per la gran quantitat d'entrades que vam vendre per a una sala amb un aforament de 250 persones, tot venent 216 entrades. El total dels guanys del dia de la representació doncs, van ser 648€ més els diners que ens havien sobrat de la part de col·laboracions comercials, tots aquests destinats a pagar la multitud de despeses del musical. Finalment, amb tot pagat, ens han sobrat 87€ que els destinarem a un sopar per agrair el gran esforç dels participants.

### **8.6. Ajudes i col·laboracions:**

- Equip de so i llums: cedit per l'orquestra *Montse i Joe Transfer* de Lleida.
- Multitud de vestuari per a representar les diferents èpoques: cedit per l'orquestra *Montse i Joe Transfer*, Llúcia Rosell, Esther Bartolí, Mercè Llorens, Alba Borràs, Rosa Gallinat i Esther Revuelta, Montse Novell.
- Càmera de vídeo per gravar l'espectacle: cedit per Mercè Llorens i Tresa Puig.
- Altaveus de gran potència per assajar: cedits per Joan Carles Rosell.
- Teclat SOLTON per a cobrir el piano espatllat: cedit per Josep Piñol.
- Una sèrie de cordes per a lligar el teló: cedit per Joan Novell.
- Guitarra espanyola per assajar: cedida per Alba Borràs.
- Cadires de la sala per assentar al públic: cedit pel Casino i l'Ajuntament de Calaf.

### **Col·laboradors comercials per a la publicitat:**

- Restaurant Atelier de Calaf.
- Jardinera i floristeria Huguet.
- Patisserie i bomboneria La Lionesa.
- Bar Casino.
- Bar restaurant Casal.
- Bar restaurant 31.
- Bar Rosa.
- Restaurant el Caliu.
- Carnisseria Laura.
- Marrecs.
- L'home.
- Ferreteria Calaf.
- Bar turisme.



Col·laboradors sense ànim de lucre:

- **Coreògrafes:** Judit Soler i Míriam Toro.
- **Direcció escenogràfica i musical:** Susanna Rosell.
- **Arranjaments musicals per la música en directe:** Xavier Piñol.
- **Ajudant d'arranjaments musicals i estilista:** Laia Malet.
- **Ajudant d'arranjaments musicals:** Esther Revuelta
- **Ballarines:** Judit Soler, Míriam Toro, Diana Duocastella, Eva Mensa, Esther Closa, Anaïs Solà, Laura Torrecassana i Carla Rubí.
- **Cantats femenines:** Alba Borràs, Susanna Rosell, Esther Revuelta, Marina Torra i Aloma Giralt.
- **Cantants masculins:** Adrià Solà, Guillem Bosch, Xavier Piñol i Ramon Verdés.
- **Músics:** Conan Fraile (Bateria); Jose Gómez (Baix elèctric); Xavier Piñol (Guitarra elèctrica i violí); Xènia Oller (Violí); Guillem Bosch (Violí); Laia Trepal (Viola); Alba Sánchez (Violoncel); Anna Torres (Violoncel i flauta) i Clara Gil (Saxòfon contralt).
- **Responsables de la venda d'entrades:** Eva Creus i Patrícia Gavín.
- **Tècnics de so i llums:** Josep Piñol.
- **Fotògrafes:** Eva Creus.
- **Càmera de vídeo:** Montse Novell, Mercè Llorens, Teresa Puig i Núria Barrera.



Els col·laboradors van vestir-se, cantar, ballar i interpretar tot el que va fer falta per a que aquest musical fos un èxit el dia de la representació.

## Conclusions

Durant aquests darrers tres mesos, he pogut experimentar internament la direcció i creació d'un teatre musical. Des d'uns inicis, el meu objectiu principal ha estat interpretar inoblidables moments musicals de la història del rock i el pop a partir de la dècada dels quaranta fins a l'actualitat. La gran amistat que comparteixo amb la música, m'ha impulsat a crear aquest projecte, començant des de res i ha estat possible dur-lo a terme gràcies a la gran col·laboració del poble de Calaf, tot oferint-se plenament a fer el que els hi demanava sense ànim de lucre. Valoro molt l'esforç de tots els participants, ja que la majoria no havien cursat mai estudis musicals ni de cant.

Durant aquest període de recerca, he pogut conèixer musicals, els quals desconeixia i he gaudit de l'oportunitat d'assistir-ne a un i veure la seva posta en escena. Això, m'ha servit per comparar en general l'aspecte musical, les llums, els vestuaris, la interpretació, entre altres. Paral·lelament he pogut saber els motius d'influència de la Beatlemania a nivell social, no només en la música sinó també en la seva indumentària, els pentinats o comportaments. Aquest corrent social va poder arribar arreu del món i per això al meu musical he destacat als *Beatles* posant dos dels temes més coneguts del grup.

També m'he centrat en el tema de la moda, tot recercant informació sobre les diferents dècades, a fi de poder guiar-me alhora d'escollir els vestuaris pel musical.

En l'àmbit pràctic d'aquest treball, hem fet gravacions diàries de més de set hores, per tal de fer-ne un muntatge per a presentar-ho. Els assajos han sigut costosos, llargs, cansats però també molt divertits que han durat aproximadament tres mesos. Abans de començar-los però, ja sabíem el dia que efectuariem la representació per així organitzar tots els assajos.

Un cop gravat el projecte, vaig intentar jo mateixa fer un muntatge amb tots els vídeos que havíem confeccionat, però era molt costós i difícil de fer-ho perfecte. Així doncs, vaig portar-ho a una productora de vídeo de Cervera perquè m'ho acabessin de fer presentable.

L'actuació del dia 8 de Gener va ser tot un èxit, les crítiques van ser molt bones i fins i tot ens van demanar de fer nous projectes de cara al futur. A més de ser un treball de recerca, aquest projecte ha estat una gran experiència pel meu costat més musical i interpretatiu que no oblidaré mai.

## Agraïments

Primerament agraeixo a Xavier Ribas, professor de música del centre, acceptar la tutoria del meu treball de recerca, després d'explicar-li la gran ambició a la qual volia arribar sense cap tipus de fonament inicial.

Seguidament agraeixo l'esforç de tots els participants al projecte:

**Cantants:** Adrià Solà, Guillem Bosch, Susanna Rosell, Xavier Piñol, Marina Torra, Alba Borràs i Esther Revuelta.

**Ballarines:** Judit Soler, Míriam Toro, Carla Rubí, Laura Torrescassana, Eva Mensa, Diana Duocastella i Esther Closa.

**Músics:** Xènia Oller (violí), Guillem Bosch (violí), Laia Trepal (viola), Alba Sánchez (violoncel), Clara Gil (Saxòfon), Xavier Piñol (violí i guitarra), Conan Fraile (bateria), Jose Gómez (baix).

Seguidament donar les gràcies als comerciants de Calaf pels ajuts que hem van oferir per pagar la publicitat. Sense aquests diners, els cartells no els hauríem pogut confeccionar i els resultats de la venda d'entrades hagués estat relativament baix. També agraeixo plenament a Josep Piñol les ganes i l'esforç de venir a dirigir les llums i el so de l'espectacle i assaig general, i al seu fill Xavier per acceptar de treballar amb nosaltres el darrer mes i oferir la seva gran veu al meu treball.

A la coreògrafa més implicada, Judit Soler, donar-li les gràcies per la seva eficiència dansant i el gran rendiment que ha aportat a cada assaig durant aquests tres mesos, i a la seva ajudant Míriam Toro per acompanyar-la en molts dels assaigs.

Sobretot agraeixo el suport moral i físic de la meua germana Susanna, amb tots els viatges d'anada i tornada a Calaf, amb la consideració de no fer-me pagar la benzina i en algunes ocasions, quedant-se ella al càrrec de tot. A ella, moltes gràcies per la seva gran col·laboració.

També esmento la col·laboració de l'Eva Creus com a fotògrafa durant el dia de l'assaig general i les gravadores de la representació i de l'assaig Mercè Llorens, Montse Novell, Teresa Puig i Núria Barrera.

## **Bibliografia:**

- “Rock & Pop, la historia completa”- Ed. Robinbook
- “Quan Lleida era ye-ye” - Pagès editors
- “!Sólo para fans! La música ye-yé y pop española de los años 60.” – Alianza Editorial
- [www.vanbasco.com](http://www.vanbasco.com)
- [www.google.com](http://www.google.com)
- [www.montsejoetransfer.com](http://www.montsejoetransfer.com)
- [www.40elmusical.com](http://www.40elmusical.com)
- [www.dagolldagom.com](http://www.dagolldagom.com)
- “Grease el Musical de tu vida”- Teatre Victòria 2007

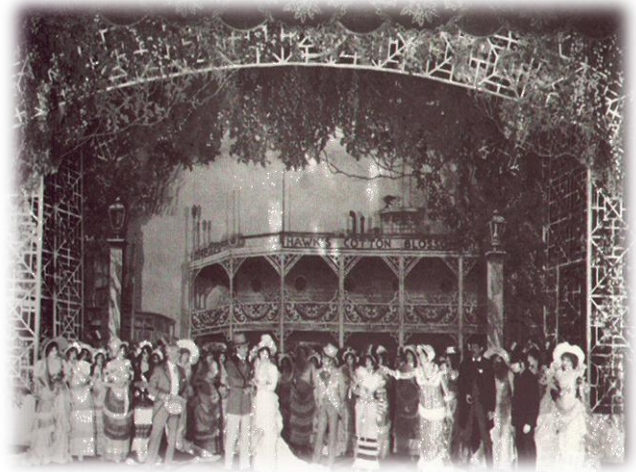
# ANNEXOS

Annex 1

**Musical "Show boat"**



Imatge publicitària de la pel·lícula musical "Show Boat" amb la versió de l'any 1936.



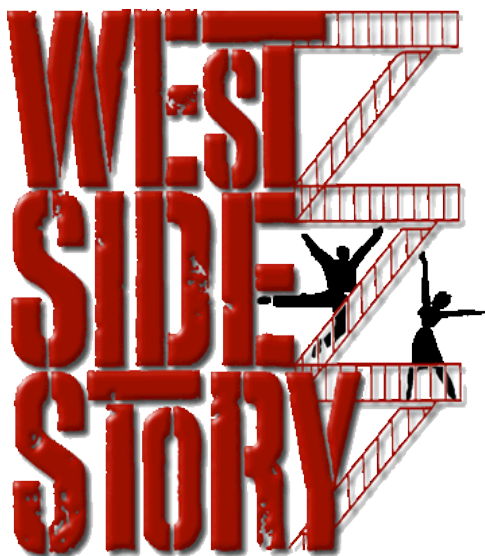
Fotografia d'una de les escenes de la primera representació en un teatre, de la pel·lícula com a musical.



Imatge d'una escena del musical més actual "Show Boat" de la representació del 17 d'Abril de 2008.

Annex 2

Musical "Westsidestory":



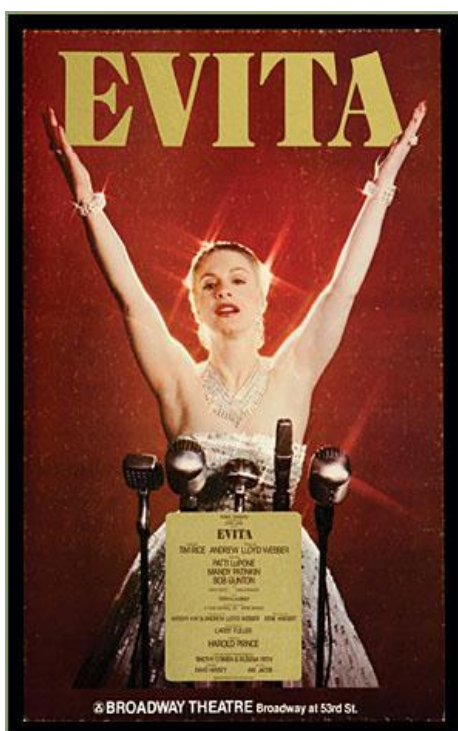
Imatge publicitària del musical *Westsidestory*.



Escena recreada del musical amb escenes de 1961, representat a Broadway el 19 de Març de 2009.

Annex 3

Musical "Evita":



Annex 4

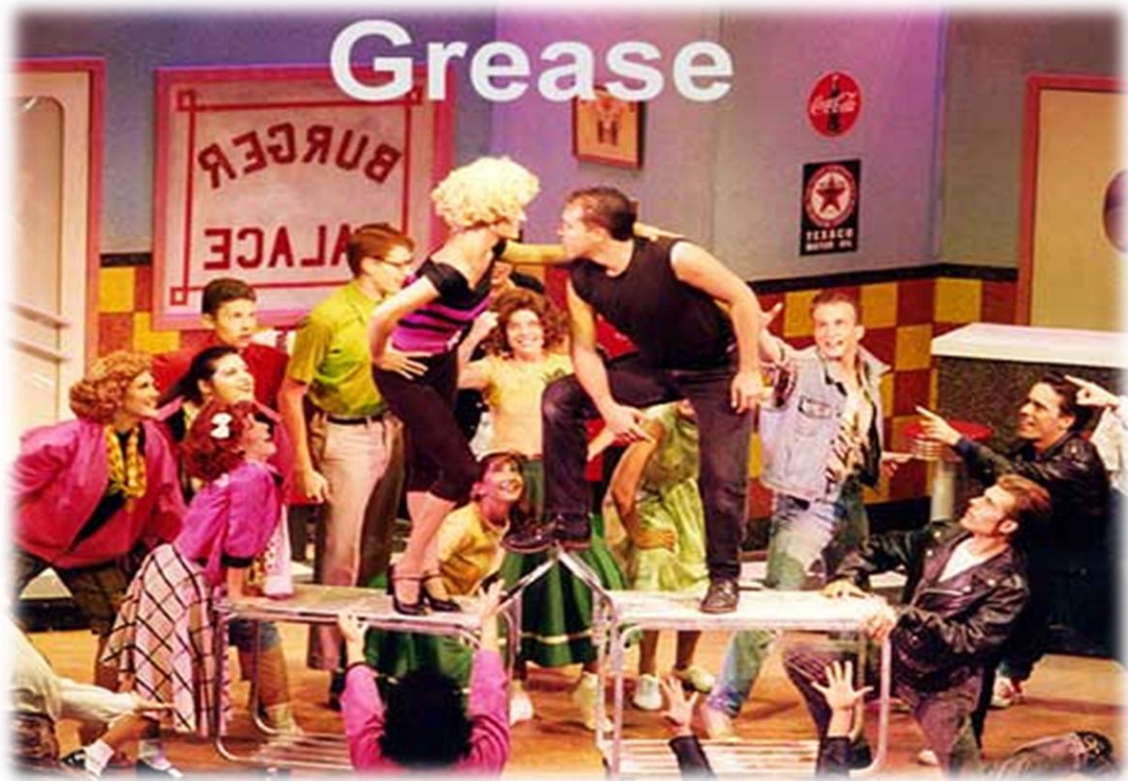


Annex 5





Annex 6



Annex 7





Annex 8



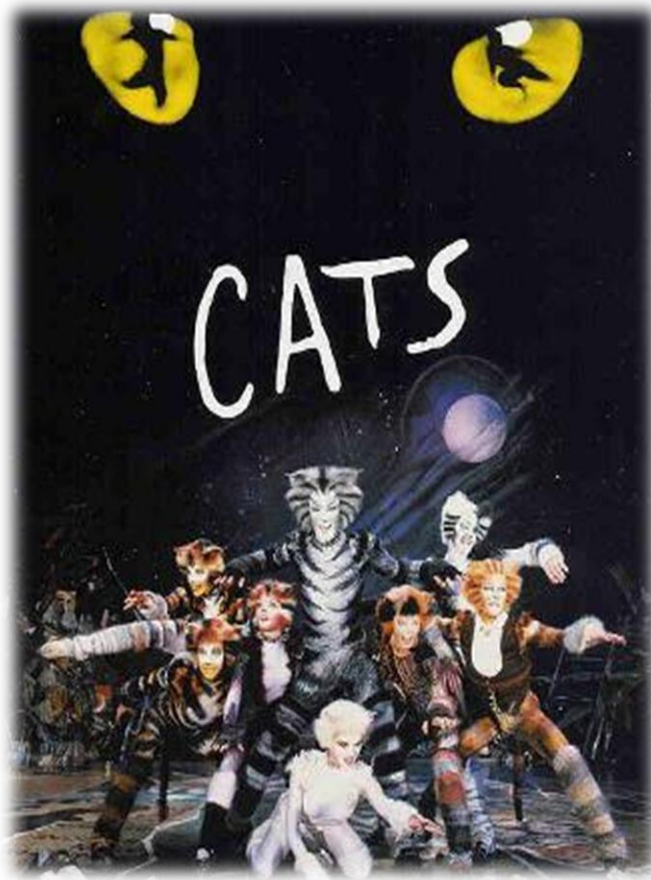
Annex 9



Annex 10



Annex 11



Annex 12





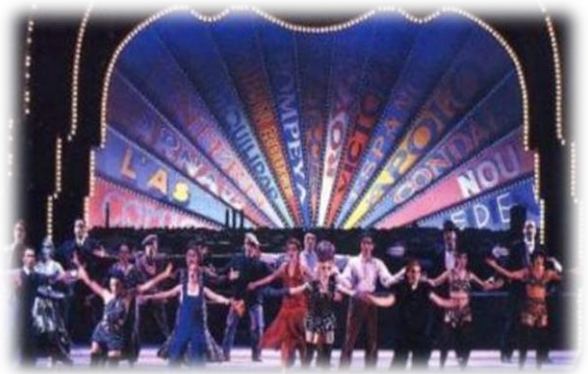
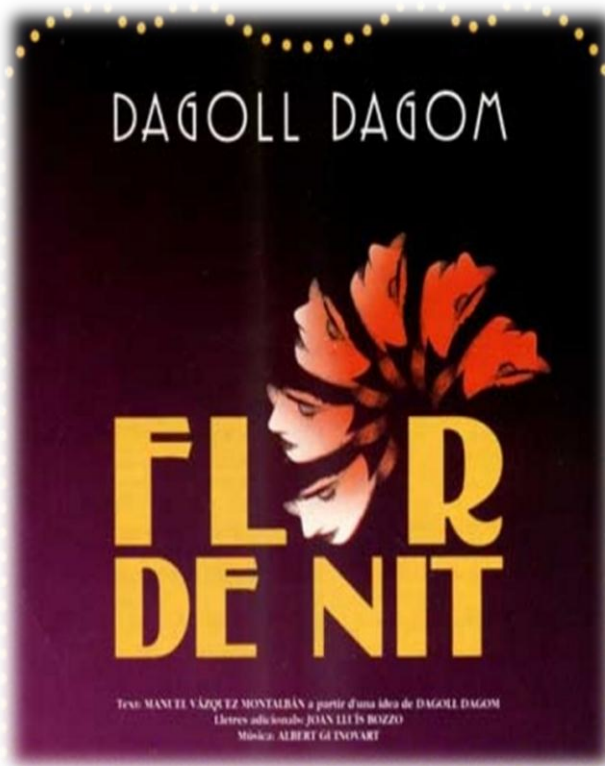
Annex 13



Annex 14



Annex 15






Annex 16



Annex 17

13/01/2011 Atrapalo.com reservar

## Confirmación

**Confirmación**

Localizador: **E2579083**

Recoge las entradas en taquilla el mismo día de la función, desde una hora antes del inicio del espectáculo. Imprescindible presentar hoja de confirmación Atrapalo. **Es obligatorio presentar la hoja de confirmación junto con tu DNI.** - Importante: los pedidos de pago on-line no pueden modificarse ni cancelarse. Además, si la persona que recoge las entradas no es la misma que las paga debe presentar autorización y fotocopia del DNI de la persona que realizó la compra.. Atrapalo.com se compromete a facilitar información a sus clientes con antelación en caso de modificaciones en los programas, intérpretes o fechas de los eventos. Sin embargo, Atrapalo.com declina cualquier responsabilidad en el caso de que dichas modificaciones se produzcan. La cancelación definitiva de un evento, será la única causa para la devolución del importe de las localidades (en los eventos de pago on line).

**Modificaciones, cancelaciones y condiciones**

Para **visualizar** la reserva accede a [tus reservas](#)

**No es posible la modificación ni la cancelación** de las reservas en pago online.

**Reserva**

**Evento:** 2 entradas en Anfiteatro Fondo para **40 El Musical - Barcelona** en Teatre Victòria (Barcelona), Barcelona , el día **14/01/2011** para el pase de las **18:00h.**

**Localización:** Teatre Victòria (Barcelona)

**Butacas:** **Fila 10 Butaca 14, Fila 10 Butaca 12**

**Dirección:** **Avd. Paral·lel, 67, Barcelona**

Entrada al musical "40 el musical", comprada per Internet el dia abans.



A l'esquerra, es veu la imatge publicitària del musical l'any 1980, representada a "BroadwayTheatre". A dalt, escena intermèdia del musical Evita en la representació del 19 de Juny del 2008.



## **Annex 18:**

### **Sol·licitud de la sala del casino de Calaf**

#### **Benvolguts socis de l'establiment:**

Em dic Laura Rosell i sóc estudiant de 2n de Batxillerat a Cervera. A part també estudio l'últim curs de piano al Conservatori municipal de música de Cervera. Aquest any, com a darrer curs d'estudiant de secundària post obligatòria, els estudiants de 2n de batxillerat, hem de presentar un treball de recerca. El meu està encarat al món musical i com a part pràctica, efectuo una representació musical basada en la música pop i rock dels anys 40 fins a l'actualitat.

#### **Per què Calaf?**

Em triat aquesta població, pel fet de que tenim molta relació amb ciutadants d'aquí i rodalies, que han volgut col·laborar en aquest projecte, de tal manera que al final més de la meitat dels músics que participaran són de per aquí. Per facilitar la feina, doncs he pensat que el millor seria traslladar els pocs músics de Cervera cap aquí.

#### **Finalitat de l'espectacle:**

Està basat en veure l'evolució de la música, la moda, els pentinats i les costums musicals, tot sobre un escenari.

Farem reviure els temps de post guerra de la música pop i rock, passant per coneguts intèrprets com Antonio Machín, Gleen Miller, Renato Carasone, el Dúo Dinámico, the Beatles, Frank Sinatra, Mecano, Michael Jackson, entre molts altres fins a l'actualitat.

Aquest espectacle serà totalment en directe, tant la música com la veu, la interpretació i el ball.

#### **Horaris d'assaigs:**

Els nostres horaris són una mica difícils ja que tots som estudiants i disposem de poc temps. Necessitaríem la sala els divendres des de les quatre fins a les sis de la tarda, dissabtes tot el dia fins que ens diguéssiu de tancar i diumenges des de les dotze del matí a les dos del migdia.

Per les vacances de Nadal, farem assajos intensius sempre d'acord amb la disponibilitat de la sala.

Prego resposta el més aviat possible ja que el temps corre en contra meva.

Moltes gràcies.

**Números de contacte:** 689860768 (Laura)

Laura Rosell

**Annex 19:**

**Diàlegs parlats del musical:**

(Veu en *off*)

**Marc:** I així escric les últimes paraules de les meves llargues memòries. Estic ja al final de la meva llarga vida i aviat em reuniré amb els meus avantpassats. Molts no em creuen quan els explico la meva història, molts em tracten com un vell boig, i a vegades jo mateix penso que ho sóc. Tot sovint penso que el que m'ha passat, que tota la meva vida, no ha estat més que un somni, i que en qualsevol moment despertaré, tenint l'esperit de quan tenia vint anys.



Ramon Verdés interpretant al personatge de Marc, el científic que inicia l'actuació.

Ara que ja estic molt cansat de viure, ara és quan veig i penso els errors que vaig cometre en aquell moment, errors de joventut, però que un cop comesos ja no pots tornar enrere, aquells errors que et canvien la vida. Aquesta és la meva història.

En aquells temps jo tenia 20 anys, i era una noi molt viu, i mol entusiasta. No se'm resistia res, jo podia fer tot el que volia i tot el que em proposava. A casa meva vivíem bé, teníem poder i estàvem ven col·locats que se'n diu ara. No podia desitjar res més, ho tenia tot, però quan dic tot era tot; diners, popularitat, amics, fama... No feia molts anys que m'havien fet una prova d'intel·ligència i havia sortit que tenia més coeficients intel·lectuals que la mitja. La gent m'envejava, em deien es que Magí ho tens tot! Em sentia orgullós de ser qui era, tothom volia estar al meu costat. Fins que va arribar el dia més tràgic de la meva vida el dia en que vaig voler aconseguir més del que tenia. Massa, per una persona com jo. Volia allò que sempre havia tingut, però més gran. Volia ser la persona més rica del món, volia tenir el poder absolut, volia ser el científic més prestigiós del món, la persona més famosa...

No m'ho tinguin en compte, jo era molt jove, i tenia molts pardals al cap. En aquelles edats tot sembla molt fàcil. Sabem que si ens equivoquem tindrem els pares per ajudar-nos. Però el meu error no li va poder posar remei ningú.

Era 11 de Gener de 2011, una data insòlita, difícil d'oblidar sobretot per mi. Aquell dia, va ser el dia que els meus càlculs van fallar, va ser el dia que vaig veure que m'havia equivocat en tot. Aquell dia va ser el meu últim dia al segle XXI. Es va acabar tot.

(Entra rient)

Si, sóc jo! Sóc el millor científic del món, i us he vingut a mostrar la meva gran creació. Això canviarà el món, seré tant omniscient que coneixeré fins i tot el futur! (riu) Sorpresos? Jo ho he fet possible. Tot serà possible. Perquè jo l'he construït (mira al cel) he construït la màquina del temps! (tot orgullós). Ara entraré dins la màquina que he preparat perquè em traslladi al futur, d'aquí uns moments ja no i seré, desapareixeré, contempleu públic, sereu els testimonis directes de la meva gran creació! observeu el que vosaltres mai podreu aconseguir! Avui és un dia històric, recordat per sempre més. Ja només queda fer el compte enrere, ho farem amb anglès que sona més universal! 3,2, 1.... GO! (entra dins de la màquina que representa que és dins el taló, s'apaguen les llums)

(surt pel mateix lloc on ha entrat, entra rient i exaltat) Ja sóc aquí! sóc, sóc el geni més brillant de la capa de la terra, no podria ser millor del que sóc, tota aquella gent, s'ha d'haver quedat meravellada amb la meva súper inesperada desaparició.

(apareix una noia, vestida d'època i el talla)

**Dona:** Perdó vostè, miri que he sentit que cridava, i he vingut a veure si li passava alguna cosa, es que no entenc perquè brama tant... que potser es troba malament o alguna cosa?

**Marc:** Oh, si tu, a veure, em podries dir on...  
(la noia el talla indignada)

**Dona:** Oi, oi, oi, oi, però que són aquestes confiances cap a mi, si tot just ens acabem de conèixer, com pot ser tant malcarat i barruer!



Ramon Verdés i Susanna Rosell interpretant el diàleg que obra la primera escena del musical.

**Marc:** Oh, perdoni vostè, es que mira t'explico sóc un viatger del temps, i sóc d'uns quants segles passats, i no conec els costums de la teva època, m'entens?

**Dona:** Vostè sent el que diu? Però que es pensa que no i toco? M'està tractant vusté com una noia curta de gambals a mi?

**Marc:** A no, no era la meva intenció jo només... *(el torna a tallar)*

**Dona:** Oh! mal educat si, si ara intenta-ho arreglar, passiu bé, bona tarda!

**Marc:** Au ves-te'n, *toca el dos, pira't, aire que vol dir vent, pava dels ous!*

**Dona:** Ah, ja ho entenc tot! *(Se'l mira amb cara sorpresa)*. Però com puc tenir tant poca vista. Vostè deu ser el nou metge del poble, es clar, amb tot aquest vocabulari que m'acaba de dir, així molt tècnic, deu ser el metge, si, ja ho veig! Oh, gràcies a déu, no sap vostè *(el noi intenta dir alguna cosa però no ho aconsegueix)* el temps que portem esperant-lo, s'ha atraçat més del que estava previst. Es que vostè no sap que fa mol que no tenim metge? El que no entenc es com es que va amb aquesta roba tan estrafolària.

**Marc:** A veure senyora, jo no sóc el metge. Porto cinc minuts intentant-li explicar i perdoni si sóc mal educat dient-li això, però tu si que vas vestida d'una manera estranya. Jo aquí viatjant al futur, i es veu que la gent que hi viu, va vestida com als anys... *(pensa una mica)* quaranta.

**Dona:** *(Rient)* És una broma no? Però a quin any pensa que estem vostè?

**Marc:** A veure, segons als meus càlculs, que perdoni l'atreviment però no solen fallar, estem més o menys *(conte amb els dits)* al 2111.

**Dona:** M'està prenent el pèl un altre cop oi? *(riu)* Però que graciós que és vostè, estarem divertits aquí al poble amb un metge tan bromista!

**Marc:** Perdoni però, de quan m'he equivocat?

**Dona:** *(La noia es torna a posar a riure)* Al final senyor metge, em pensaré que ho està dient de veritat. Avui som dia 11 de Gener de 1940.

**Marc:** Noooooooooo! *(Crit excessivament fort)*. *(S'apaguen les llums i s'obra el teló)*

**Dona:** Oooi, però que li passa? Vostè no està gaire bé del cap! Fent aquí l'espectacle al mig del carrer! Aixequis, aixequis! Vingui anem, aixequis d'una vegada i anem a parlar amb el regidor, i li explica que és el senyor metge, a veure que a de fer! *(Se l'emporta mig obligat)*.

**Annex 20:**

**Imatges dels assaigs del musical:**



**Annex 21:**

